

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

фебруар 2023 / број 74

2/2022

А гориво за ауто
моје супруге?
Зашто то ниси књижила
као трошкове?

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година VII, број 74,
ФЕБРУАР 2023.**Оснивач и издавач:**

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а**За оснивача и издавача:**

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанезе;

мр Јован Чанак;

др Маријана Жиравац Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа

„Пословни саветник“;

дипл. екон. Тања Ђелкапић, саветник
у Министарству финансија.**Технички уредник:**

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657**ПОСЛОВНИ саветник** : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравац
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cmМесечно. - Друго издање на другом
медјуму:Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs**Уводна реч**

Прошао је Свети Јован, па се завршава сезона слава и за Марицу. Изморил се ове године и од њих. Много људи са различитим причама, при чему свако неку своју муку мучи, па о њој онда и говори, а они који је ваљда немају пренаглашавају како им добро иде и како је све сјајно. Замарају Марицу и једни и други, као да су енергетски вампири.

Жали се Марица мужу, а он јој каже: „Можда, Маро, није проблем у свим тим људима, него је у твојој глави. Шта год да они причају, ти слушах на једно уво, а у глави вртиш та своја конта, обрачунаваш ПДВ и провераваш да ниси у некој ставци погрешила. Да је неко на слави почео да прича о електронском фактурисању и СЕФ-у, онда би престала да причаш сама са собом и све би ти било нормално.”

„Баш”, мршти се Марица, „све ти знаш, па ми објасни на принципу гедоре и чекића. Ако не иде милом, а ти удри по мотору и решен проблем. А у мом послу све је замршено, чак и онда када изгледа једноставно. Завршна књижења, зараде, бонуси, позајмице, повезана лица, цело море прописа, а мозак нон-стоп на хиљаду обртаја врти. И стално неке новине. А ови што штелују овај СЕФ никако да га коначно нацентрирају. Таман се навикнем на један шаблон, кад ето ти нове измене. Више не кликћемо на 'Одобри' већ 'Прихвати' фактуру – грдна промена, како ли смо до сада могли без ње! Шушка се и да ће да мењају техничко решење за ту смејурију од електронског евидентирања обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у. Шта ли су радили од маја 2021. кад је закон ступио на снагу, кад се још увек нису наканили да то техничко решење и направе? Весело ми почела година, хоће мозак да ми експлодира. Страх ме ујутро да отворим очи, па да видим да је нешто ново опет освануло да ми памет помутити!”

„А шта је то тако револуционарно ново, побогу Марице”, чуди се Милутин, „правила као правила, примењујеш их све редом по истој логици. Ако је нешто пре било црно, а сада је црвено, промениш поставке у оном твом програму и само куцаш у њега, као и до сада. Каква те паника хвата сваки пут када треба нешто да се дода или одузме у односу на оно што си навикла? Није ми јасно, као да сваки пут откриваш лек за неку неизлечиву болест. Исто ти је као у мојој радионици – доведи на оправку форда или опела, мотор ради по истом принципу, само је паковање другачије. То ти је посао Марице, престани да гунђаш, прође ти живот у чемеру, као да га ниси ни живела.”

Марица не воли промене, него воли да може да предвиди дан онако како је навикла. Још мање воли Милутиново паметовање. Као да је од камена, па на ништа не реагује, све је њему нормално и прихватљиво. А уз то није у праву. Него, да она попије кафу, па да се врати у канцеларију јер ће убрзо телефон почети да звони уз панику клијената коју категорију да изабери у фактури и коју шифру основа. Као да никада пре нису откуцали фактуру, па је сад све нешто ново.

Као у драми „Чекајући Годоа” Семјуела Бекета, и ми чекамо да дође нека невидљива сила да нам погудљенима покаже пут. Албер Ками постулира да наш живот не укључује било какав скок и да нема Годоа нити силе из справе која ће нас извести из апсурда који је свуда око нас. Због тога је његов Сизиф различит у једном кључном маниру – он је пригрлио своју судбину и не нада се да ће камен догурати до врха и тамо остати. Док хода ка падини, он је свестан узалудности свог бивствовања, али не очајава, штавише пркосан је. *То је једини начин за одношење према ајсурду*, сматра Ками. *Ајсурд морамо полагати у очи, пригрлити га и имати победити.*

Зашто се бојимо промена и новина? Чињеница је да већина људи живот утемељује на навикама и начелима који су формиран током живота. На тај начин стварају зону комфора у којој се крећу, оазу сигурности која је имуна на изненађења, новине и промене, без обзира на то да ли је добра или лоша. Међутим, то није разлог за јављање нелагоде коју доноси промене, него страх од неуспеха или несигурност у сопствено знање и снагу. Цео тај дијапазон осећања који преплави човека пред надолазећим променама изванредно је описао и Иво Андрића: „Ток догађаја у животу не зависи од нас, никако или врло мало, али начин на који ћемо те догађаје поднети у доброј мери зависи од нас. Ништа не може тако да нас превари као наше рођено осећање смирености и пријатног задовољства током ствари.”

Ваша Маријана

РАЧУНОВОДСТВО

Ажуриране пореске категорије у СЕФ-у.....	8
Јануарске измене у СЕФ-у.....	9
Књижење и евидентирање у ПОПДВ обрасцу по основу електронске фактуре за рату кредита или провизију издату од стране пословне банке.....	11
Шта када обвезник изда електронску фактуру за промет робе и додатно документ „Отпремница” који садржи елементе рачуна из члана 42. став 4. Закона о ПДВ-у.....	13
Евидентирање коначне обавезе за порез на добит и месечних аконтација	15
1 Обрачунавање и плаћање пореза на добит	15
2 Рачуноводствено евидентирање аконтација и коначне пореске обавезе	16
3 Евидентирање пореза на добит по процењеној пореској пријави – пре подношења коначне ПДП пријаве ..	21

ПОРЕЗИ

Утврђивање основице пореза на добит правних лица у пореском билансу ПБ 1 и основице пореза на приходе од самосталне делатности предузетника у пореском билансу ПБ 2.....	24
1 Резултат из биланса успеха.....	26
2 Добици и губици од продаје имовине из члана 27. Закона (исказани у билансу успеха)	26
3 Усклађивање расхода	27
Трошкови који нису документовани.....	28
Исправке вредности појединачних потраживања од лица којима се истовремено и дугује до износа обавезе према том лицу	30
Поклони и прилози дати политичким организацијама.....	30
Поклони чији је прималац повезано лице	30
Камате због неблаговремено плаћених пореза, доприноса и других јавних дажбина.....	30
Трошкови поступка принудне наплате пореза и других дуговања, трошкови пореско-прекршајног и других прекршајних поступака који се воде пред надлежним органом	31
Новчане казне, уговорне казне и пенали	32
Затезне камате између повезаних лица	32
Трошкови који нису настали у сврху обављања пословне делатности.....	33
Трошкови материјала и набавне вредности продате робе изнад износа обрачунатог применом методе пондерисане просечне цене или ФИФО методе.....	34
Примања запосленог из члана 9. став 2. Закона	34
Отпремнине и новчане накнаде по основу престанка радног односа	37
Амортизација.....	37
Издаци који нису настали у сврху обављања пословне делатности, а признају се у прописаном проценту од укупног прихода у складу са чланом 15. Закона	37
Исправка вредности потраживања	41
Порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања	41
Расход банке по основу исправке вредности потраживања билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама – у износу који се не признаје у складу са чланом 22а Закона	42
Дугорочна резервисања	42
Расходи по основу обезвређења имовине.....	43

Расходи настали по основу ефеката промене рачуноводствене политике услед прве примене МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП.....	45
Трошкови истраживања и развоја који се признају у двоструком износу	46
4 Усклађивање прихода.....	46
Порез на добит и по одбитку на дивиденду нерезидентне филијале резидентног матичног правног лица	46
Порез по одбитку на камате, ауторске накнаде, накнаде по основу закупа непокретности и покретних ствари, дивиденде које не испуњавају услове за порески кредит по члану 52. Закона, као и услуге, плаћен у другој држави	48
Порез на капитални добитак плаћен у другој држави	50
Корекција прихода по основу исправке вредности и отписа потраживања у претходном периоду која више не испуњавају услове да буду призната	51
Приходи настали по основу ефеката промене рачуноводствене политике услед прве примене МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП.....	51
Износ који се по основу смањења процента коришћења сталних средстава у сврхе истраживања и развоја укључује у пореску основицу	51
Износ који се укључује у пореску основицу у пореском периоду у ком је пријава у вези са проналаском одбачена од стране надлежног органа	52
Приходи остварени у пореском периоду по основу отписаних, исправљених и других потраживања која нису била призната као расход, а не укључују се у пореском периоду у опорезиве приходе	52
Приход по основу дивиденди и удела у добити од другог резидентног обвезника.....	52
Приходи од камата по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република, АП, јединица локалне самоуправе или НБС	52
Приход инвестиционог фонда остварен по основу отуђења имовине из члана 27. став 1. Закона	53
Приходи по основу неискоришћених дугорочних резервисања која нису била призната као расход у пореском периоду у ком су извршена.....	53
Приходи настали по основу стицања неновчане имовине у поступку реализације уговора о концесији	53
Приходи настали у вези са расходима који нису били признати.....	53
Приходи настали по основу смањења обавеза према корисницима јавних средстава, банкама у стечају и привредним коморама које су обухваћене УППР	53
Износ квалификованог прихода који се, у складу са чланом 256 Закона, не укључује у пореску основицу.....	54
5 Корекција расхода и прихода по основу правила о трансферним ценама	54
Расходи и приходи по основу трансферних цена (осим камата на зајмове/кредите).....	54
Расходи и приходи по основу камата на зајмове односно кредите између повезаних лица.....	55
Корекција расхода и прихода по основу трансферних цена, укључујући и камате на зајмове односно кредите између повезаних лица	55
Корекција расхода по основу спречавања утањене капитализације	56
6 Добит усклађена на начин прописан законом – опорезива добит	56
Износ губитка из пореског биланса из претходних година до висине добити.....	56
Остатак добити.....	57
7 Капитални добици и губици	57
8 Пореска основица – опорезива добит	58
9 Специфичности утврђивања пореза на приходе од самосталне делатности.....	59
9.1 Улагање личне имовине у пословну имовину и узимање из пословне имовине за приватне потребе	59
9.2 Исплаћена лична зарада предузетника	60
9.3 Трошкови службеног путовања предузетника	60
9.4 Плаћени доприноси за социјално осигурање.....	63
9.5 Примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која су изузета из дохотка за опорезивање	63
Обрачун пореске амортизације за 2022. годину	64
1 Правила за обрачун пореске амортизације	65

2 Накнадна улагања у стална средства извршена у 2022. години	67
2.1 Накнадно извршена улагања у непокретности.....	67
2.2 Накнадно извршена улагања у затечена средства, разврстана у групе од II до V	68
2.3 Накнадна улагања у нова средства.....	75
3 Отуђења сталних средстава у току 2022. године	77
3.1 Отуђење непокретности у току пореског периода.....	77
3.2 Отуђење затечених средстава разврстаних у групе од II до V	77
3.3 Отуђење нових средстава	79
Привредна друштва – подношење пореске пријаве за обрачун пореза на добит на обрасцу ПДП за 2022. годину	81
1 Подаци о пријави	82
2 Подаци о обвезнику	83
3 Подаци о делатности.....	83
5 Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе.....	83
5.4 – Умањење обрачуног пореза	83
Попуњавање поља од 5.5 до 5.9а	87
6 Подаци од значаја за утврђивање висине аконтације	88
Предузетници – подношење пореске пријаве на обрасцу ППДГ-1С за 2022. годину	89
Део 1: Подаци о пријави	90
Део 2: Подаци о пореском обвезнику.....	91
Део 3: Подаци за утврђивање обавезе плаћања пореза/доприноса	92
Део 4: Подаци о радњи/пољопривредном газдинству	93
Део 5: Подаци о делатности	93
Део 6: Подаци о процени пословног резултата за утврђивање месечне аконтације пореза и доприноса	93
Део 7: Подаци за утврђивање коначне обавезе пореза.....	93
Део 8: Подаци за утврђивање коначне обавезе доприноса.....	94
Део 9: Подаци за утврђивање/измену месечне аконтације пореза и доприноса	95
Опорезивање добити других правних лица (недобитних организација) – састављање пореског биланса на обрасцу ПБН 1 и пореске пријаве на обрасцу ПДП.....	96
1 Недобитне организације као обвезници пореза на добит.....	97
1.1 Недобитне организације које остварују пореско ослобођење	98
1.2 Приходи недобитних организација који подлежу опорезивању	99
1.3 Приходи недобитних организација који НЕ подлежу опорезивању	101
2 Порески биланс – образац ПБН 1	101
3 Пореска пријава – образац ПДП.....	104
3.1 Подаци о пријави	104
3.2 Подаци о обвезнику.....	104
3.3 Подаци о делатности	104
3.5А Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе за недобитне организације	104
Опорезивање добити сталне пословне јединице (огранка и представништва) страног правног лица	106
1 Књижење трансакција са нерезидентном матицом и сачињавање финансијских извештаја	108

2	Порески третман расхода по основу камата и ауторских накнада које се исплаћују нерезидентној матици	109
3	Порески третман расхода по основу закупа непокретности и покретних ствари које се исплаћују нерезидентној централи	110
4	Исплата прихода из члана 40. Закона сталној пословној јединци нерезидентног обвезника	111
5	На пренос добити иностраној матици не плаћа се порез по одбитку	111
6	Трансферне цене сталне пословне јединице	111
7	Утврђивање опорезиве добити сталне пословне јединице	112
7.1	Порески биланс огранка на обрасцу ПБ 1	112
7.2	Порески биланс представништва на обрасцу ПБПЈ	113
8	Пореска пријава на обрасцу ПДП	115
1	Подаци о пријави	115
2	Подаци о обвезнику	115
3	Подаци о делатности	115
5	Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе	116
6	Подаци од значаја за утврђивање висине аконтације	116
	Царинско складиштење	117
1	Царинско складиште	117
1.1	Подношење захтева за управљање царинским складиштем	118
1.2	Поништавање, укидање, измена или суспензија одобрења	119
1.3	Обезбеђење за плаћање царинског дуга за робу у поступку царинског складиштења и одређивање износа обезбеђења	120
1.4	Ослобођење од полагања обезбеђења	120
2	Поступак царинског складиштења и декларација за царинско складиштење	121
2.1	Кретање робе стављене у поступак царинског складиштења	121
2.2	Завршетак поступка царинског складиштења и раздужење робе у поступку царинског складиштења	122
2.3	Обрачун износа увозних дажбина	122
3	Порески аспекти царинског складиштења	123
4	Рачуноводствено обухватање робе која је у поступку царинског складиштења	126
1.	Смештање добара у царинско складиште	126
2.	Промет робе која је у поступку царинског складиштења	126
3.	Извоз робе која је била у поступку царинског складиштења	126
4.	Стављање у слободан промет робе која је била у поступку царинског складиштења	127
	Привремени смештај робе под царинским надзором	128
	Декларација за привремени смештај робе	128
	Подношење захтева за управљање простором за привремени смештај	129
	Поништавање, укидање, измена или суспензија одобрења	130
	Обезбеђење за плаћање царинског дуга за робу у привременом смештају и одређивање износа обезбеђења	130
	Ослобођење од полагања обезбеђења	131
	Простор за привремени смештај и царинско складиште	131
	Привремени смештај робе у просторијама и просторима који немају својство привременог смештаја или царинског складишта	132
	Завршетак привременог смештаја и раздужење робе у привременом смештају	133
	Обрачун износа увозних дажбина	133
	Промет добара која су у поступку привременог смештаја у царинском складишту	133

ЗАРАДЕ

Регулатива и обрачун плата у јавном сектору почев од плате за јануар 2023. године.....	135
1 Обрачун плата у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе	136
2 Обрачун плата у јавним службама.....	139
2.1 Примена законске и подзаконске регулативе на обрачун плата у 2023. години.....	139
2.2 Обрачун плата	139
2.3 Напомене у вези са исплатом минималне зараде (плате).....	143
3 Уређивање плата за државне службенике и намештенике	144
4 Обрачун плата у јавним агенцијама	145
5 Обавеза корисника буџетских средстава да исплате и минималну накнаду плате.....	145
Обрачун и исплата јубиларних награда у привреди и јавном сектору у 2023. години	147
1 Карактеристике исплате јубиларне награде у привреди	147
1.1 Нормативно уређивање исплате по основу јубиларне награде.....	148
2 Исплата јубиларних награда код послодаваца у јавном сектору	150
2.1 Одредба Закона о буџету и посебних колективних уговора	150
3 Порески третман исплате јубиларне награде	157
Исплата јубиларне награде лицу које више није запослено код послодавца.....	159
4 Неке напомене и примери из праксе који се односе на исплату јубиларне награде	159
Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од	
1. фебруара 2023. године.....	160
1 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 9. Закона о порезу.....	160
2 Пореска ослобођења на примања запосленог од послодавца према члану 18. Закона о порезу.....	162
3 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 21а став 2. Закона о порезу и члану 13. став 3. Закона о доприносима.....	163
4 Остала изузимања из дохотка за опорезивање.....	164
5 Динарски усклађени износи месечних зарада за 2023. годину за новонастањена лица	164

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Измене и допуне подзаконских аката за примену Закона о буџетском систему са краја децембра 2022. године	165
1 Правилник о Списку корисника јавних средстава	165
2 Правилник о изменама и допунама Правилника о Плану подрачуна консолидованог рачуна трезора	166
3 Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна.....	167
4 Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем.....	170
5 Уредба о примени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.....	170

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за фебруар 2023. године	172
Актуелни статистички подаци на дан 25. 1. 2023. године	176
1 Просечна месечна зарада по запосленом	176
2 Доприноси за социјално осигурање	176
2.1 Стопе доприноса	176
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	176
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	176
3 Минимална зарада	176
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	176
5 Индекс потрошачких цена	177
6 Законске камате	177
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	177
6.2 Годишња законска затезна камата	177
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	178

Ажуриране пореске категорије у СЕФ-у

Министарство финансија је 30. децембра 2022. године на сајту **efakture.gov.rs** објавило да су ажуриране пореске категорије са применом од 1. јануара 2023. године.

Извршена су ажурирања у оквиру две пореске категорије – ОЕ и N.

У оквиру пореске категорије ОЕ – *Није предмет опорезивања 2:*

■ исказују се износи који се односе на пренос вишенаменских вредносних ваучера на трансакције по основу којих лица из члана 9. Закона о ПДВ-у нису порески обвезници, који се не урачунавају у пореску основу у складу са чланом 17. став 4. т. 2) и 3) Закона о ПДВ-у, који се односе на рате доспеле

за плаћање после извршене трансакције, као и на остале трансакције и потраживања по основу којих не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а (нпр. испорука добара, односно пружање услуга без накнаде која није предмет опорезивања ПДВ-ом, потраживања по основу накнаде штете, уговорне казне, депозита итд.);

■ додата је напомена да за потраживања по основу преноса вишенаменских вредносних ваучера, накнаде штете, уговорне казне, депозита, камате за неблаговремено плаћање и друга потраживања по основу којих не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а **не постоји обавеза издавања електронске фактуре, осим када је захтев за исплату упућен субјекту јавног сектора.**

Ознака категорије	Назив категорије	Сврставање промета	Шифра основа	Опис	Поље ПОПДВ
ОЕ	Није предмет опорезивања ПДВ-ом 2	Износи који се односе на: • пренос вишенаменских вредносних ваучера, • трансакције по основу којих лица из члана 9. ЗПДВ нису порески обвезници, • износ који се не урачунавају у пореску основу у складу са чланом 17. став 4. т. 2) и 3) ЗПДВ, • износ који се односе на рате доспеле за плаћање после извршене трансакције, • остале трансакције и потраживања која нису предмет опорезивања ПДВ-ом (нпр. испорука добара, односно пружање услуга без накнаде која није предмет опорезивања ПДВ-ом, потраживања по основу накнаде штете, уговорне казне, депозита итд.). НАПОМЕНА: За потраживања по основу преноса вишенаменских вредносних ваучера, накнаде штете, уговорне казне, депозита, камате за неблаговремено плаћање и друга потраживања по основу којих не постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а не постоји обавеза издавања електронске фактуре, осим када је захтев за исплату упућен субјекту јавног сектора	ПДВ-РС-17-4-2 ПДВ-РС-17-4-3 ПДВ-РС-9 ПДВ-РС-7а-4 ПДВ-РС-4-4-2НП ПДВ-РС-5-4-2НП ПДВ-РС-3НП-остало	С обзиром на то да се ради о трансакцијама и променама које немају карактер промета добара или услуга у смислу чл. 4. и 5. Закона о ПДВ-у, по наведеним основама не исказују се подаци у обрасцу ПОПДВ	

Када је реч о пореској категорији N – *Анулирање:*

■ користи се за анулирање података о промету добара и услуга који се врши без накнаде, укључујући и промет без накнаде за који се сматра да није извршен у складу са чл. 6. став 1. тачка 1) и 6а Закона о ПДВ-у, затим за анулирање дела износа за плаћање због примене Закона о ПДВ-у или другог закона (нпр. за промет између повезаних лица за који се основица за обрачунавање ПДВ-а одређује

у складу са чланом 17б, за промет акцизних производа за који обавезу плаћања акцизе нема испоручилац акцизних производа, за промет секундарних сировина и отпада у случају када се плаћа порез по одбитку по стопи од 1%), као и за анулирање по другом основу;

■ додата је напомена да почев од 1. јануара 2023. године **не постоји обавеза издавања електронске фактуре** за промет добара односно услуга који се врши без накнаде, независно од тога да ли је реч о

промету који је предмет опорезивања ПДВ-ом или о промету који није предмет опорезивања ПДВ-ом у складу са Законом о ПДВ-у, али ако субјект јавног односно приватног сектора изда електронску фактуру за наведени промет (промет без накнаде), после исказивања података о том промету, приказивање да за тај промет не постоји обавеза плаћања врши се анулирањем података о промету тако што се у делу „Количина” наводи одговарајућа количина са предзнаком „минус”;

■ после исказивања података о промету добара и услуга који се врши уз накнаду, у вези са којим долази до умањења износа за плаћање, приказивање умањења износа за плаћање врши се тако што се у делу „Количина” наводи -1, а у делу „Цена” износ за који се врши умањење.

Остале пореске категорије нису мењане, а појашњене су у чланку „Пореске категорије” у броју 11/2022, на стр. 30.

Ознака категорије	Назив категорије	Сврставање промета	Шифра основа
N	Анулирање	Анулирање података о промету добара и услуга који се врши без накнаде, укључујући и промет без накнаде за који се сматра да није извршен у складу са чл. 6. став 1. тачка 1) и 6а ЗПДВ, анулирање дела износа за плаћање због примене ЗПДВ или другог закона (нпр. за промет између повезаних лица за који се основица за обрачунавање ПДВ-а одређује у складу са чланом 176 ЗПДВ, за промет акцизних производа за који обавезу плаћања акцизе нема испоручилац акцизних производа, за промет секундарних сировина и отпада у случају када се плаћа порез по одбитку по стопи од 1%), као и анулирање по другом основу. НАПОМЕНЕ: 1. Почев од 1. јануара 2023. године не постоји обавеза издавања електронске фактуре за промет добара односно услуга који се врши без накнаде, независно од тога да ли је реч о промету који је предмет опорезивања ПДВ-ом или о промету који није предмет опорезивања ПДВ-ом у складу са ЗПДВ. Међутим, ако субјект јавног односно приватног сектора изда електронску фактуру за наведени промет, после исказивања података о том промету, приказивање да за тај промет не постоји обавеза плаћања врши се анулирањем података о промету тако што се у делу „Количина” наводи одговарајућа количина са предзнаком „минус”. 2. После исказивања података о промету добара и услуга који се врши уз накнаду, у вези са којим долази до умањења износа за плаћање, приказивање умањења износа за плаћање врши се тако што се у делу „Количина” наводи -1, а у делу „Цена” износ за који се врши умањење.	ПДВ-РС-4 ПДВ-РС-5 ПДВ-РС-6-1-1 (БН) ПДВ-РС-3-ДЗ

Редакција

Јануарске измене у СЕФ-у

На сајту <https://www.efaktura.gov.rs/> 12. јануара 2023. године Министарство финансија објавило је да је извршило нове измене у СЕФ-у, као и да је објавило ново Интерно техничко упутство (даље: ИТУ). Нове измене – СЕФ ажурирање 3.1 – за сада су доступне на демо-верзији, али се очекује да у најскорије време буду инкорпорисане и у продукциону верзију.

Дакле, извршене су следеће измене:

1. Омогућено је креирање и слање коначног рачуна који се референцира на један или више авансних рачуна, без обзира на статусе одобравања повезаних авансних рачуна.

Након ове измене биће могуће издавање електронске фактуре која се повезује с једним или више авансних рачуна, при чему више није неопходно да претходно издати авансни рачун буде одобрен од стране примаоца тог рачуна. Другим речима, без обзира на статус авансног рачуна, могуће је издати коначни рачун и референцирање истог на тај авансни рачун.

Подсећамо на то да, приликом уноса авансног рачуна, корисници у поље „Авансни рачун” почињу да уносе број авансног рачуна, а систем након три унета карактера приказује листу авансних рачуна из које је потребно одабрати жељени авансни

Preuzmi potpis

Preuzmi XML

Preuzmi PDF

Odbijanje

Prihvatanje

■ „Прихватање” – помоћу које корисник може да одобри улазни документ.

Preuzmi potpis

Preuzmi XML

Preuzmi PDF

Odbijanje

Prihvatanje

Редакција

Књижење и евидентирање у ПОПДВ обрасцу по основу електронске фактуре за рату кредита или провизију издату од стране пословне банке

Када банка – обвезник ПДВ-а врши промет услуга који је ослобођен ПДВ-а у складу са чланом 25. Закона о ПДВ-у другим обвезницима ПДВ-а и субјектима јавног сектора, има обавезу издавања електронске фактуре на начин прописан одредбама Закона о електронском фактурисању, што је потврђено и у Мишљењу Министарства финансија бр. 401-00-10532/2021-41 од 13. 4. 2022. године:

Указујући на то да наведеном одредбом Закона није предвиђен изузетак од издавања електронске фактуре у случају када банке пружају услуге у промету новца и календара – банкарске накнаде и провизије из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС” бр. 84/04... 153/20), иако је том одредбом Закона о порезу на додату вредност прописано да се у промету новца и календара не плаћа ПДВ и да по том основу банке нису дужне да издају ПДВ рачун, Удружење банака Србије иставља питање да ли су у свим случајевима у промету новца и календара из члана 25. став 1. Закона о порезу на додату вредност банке дужне да издају електронске фактуре.

[...]

Дакле, за промет услуга и календара из члана 25. Закона о порезу на додату вредност који се обавља у смислу промета на мало – обавеза издавања електронске фактуре по Закону не постоји.

Истовремено, указујемо на одредбе члана 2. ст. 1. и 5. Закона, којима је дефинисано да је

„трансакција” трансакција са накнадом, односно трансакција без накнаде између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјеката јавног сектора и субјеката приватног сектора, која се односи на испоруку добара, односно пружање услуга, укључујући и авансно плаћање, а да је „електронска фактура” захтев за исплату по основу трансакција са накнадом, сваки други документ који утиче на исплату, односно висину исплате, фактура која се издаје за промет без накнаде, као и примљене авансе, који су издати, послати и примљени у структурираном формату који омогућава потпуно аутоматизовану електронску обраду података преко система електронских фактура. На основу наведеног, а како се у наведеним случајевима ради о трансакцији у смислу Закона, обавеза издавања електронске фактуре постојаће у складу са Законом и роковима који су Законом прописани.

С обзиром на то да је основ за издавање електронске фактуре испорука добара, односно пружање услуга, прво треба дефинисати да услуга коју пружа банка јесте:

- посредовање у обављању платних трансакција, за шта наплаћује накнаду/провизију;
- одобравање кредита, поводом чега наплаћује одређене провизије и камату за коришћење кредитних средстава.

■ износ се исказује у ПОПДВ обрасцу у пореском периоду у ком је издата електронска фактура.

На пример, уколико је трошак банкарске накнаде настао у јануару 2023. године, а електронска фактура је издата у фебруару 2023. године, дужник у сваком случају треба да евидентира расход у јануару, а промет у обрасцу ПОПДВ за фебруар.

С обзиром на то да се провизије/накнаде наплаћују у тренутку обраде трансакције директно са рачуна обвезника, додатно се отвара питање како прокњижити (затворити) извод ако би се обавеза према банци (за провизију) исказивала тек по примљеној електронској фактури. Чињеница да је примена Закона о електронском фактурисању увелико усложнила оперативне захвате обвезника у вези са издавањем рачун, а затим и њиховог процесуирања у рачуноводственим и ПДВ евиденцијама, уместо да их олакша и упрости, по нашем мишљењу не треба додатно да закомпликује и књижење банкарских провизија. Другим речима, расходе провизија обвезници могу да евидентирају по изводу, као и до сада, али ће и у том случају бити дужни да евидентирају промет у обрасцу ПОПДВ по електронској фактури у периоду када је издата

– без евидентирања фактуре у финансијском књиговодству.

Наравно, обвезници могу да обаве књижење и на следећи начин:

- наплату провизије од стране банке да књиже по изводу 280/241;
- на датум промета да евидентирају трошак (рачун 553) и нефактурисану обавезу (рачун 490);
- да у наредном месецу, на датум прихватања електронске фактуре као веродостојне рачуноводствене исправе, затворе рачун 490 и књиже обавезу на рачун за фактурисане обавезе (нпр. на рачуну 439), који се затим затвара уз задужење рачуна 280.

Могуће је да се књижење изврши и тако што се:

- наплата провизије од стране банке по изводу књижи 280/241;
- на датум промета евидентирају трошак (рачун 553) и обавеза (рачун 439), дакле ставом 553/439;
- на крају месеца затварају рачуни 439 и 280 (439/280).

Уз то се по основу примљене електронске фактуре (која ће често бити издата у наредном месецу) промет исказује у ПОПДВ обрасцу у периоду када је електронска фактура издата.

Редакција

Шта када обвезник изда електронску фактуру за промет робе и додатно документ „Отпремница” који садржи елементе рачуна из члана 42. став 4. Закона о ПДВ-у

Документ рачун-отпремница није уређен прописима, иако је у досадашњој пракси био доста заступљен. Почетком примене Закона о електронском фактурисању тај документ постао је ствар прошлости. Наиме, у случају промета добара између обвезника електронског фактурисања не постоји могућност издавања електронске фактуре која би обухватила све податке које треба да садржи отпремница (у складу са одредбама Закона о трговини).

Епилог наведене ситуације је да ће обвезници примене СЕФ-а убудуће издавати два одвојена документа:

- финансијски документ – електронску фактуру чији су обавезни елементи прописани чланом 7. Закона о електронском фактурисању, и
- робно-материјални документ – отпремницу чији су обавезни елементи прописани чланом 29. став 2. Закона о трговини, при чему, у складу са чланом 29. став 2. наведеног закона, робу у превозу морају да прате исправе које су у непосредној вези са њеним превозом и нарочито садрже: број и датум исправе, пословно име, адресу, ПИБ и матични број или број пољопривредног газдинства (БПГ), односно број из одговарајућег регистра испоручиоца, примаоца и превозника (уколико га има), као и место и

адресу објекта из ког се и у који се испоручује, име, презиме и потпис одговорних лица испоручиоца и превозника, назив робе и количину.

Ако пошиљалац електронске фактуре жели да достави потписану отпремницу купцу добара преко Система е-Фактура, то може да уради тако што ће скенирану или на други начин сачињену отпремницу послати као прилог уз електронску фактуру. Наиме, уз електронску фактуру корисник може да приложи до три PDF документа величине до 25 MB, као и да пошаље једну поруку примаоцу.

Када је реч о отпремници као документу који прати робу у превозу, из угла Закона о трговини, иста може да буде сачињена и у електронском облику и као таква предочена у поступку контроле у току превоза робе са мобилног телефона, што је потврдило и Министарство трговине, туризма и телекомуникација у Мишљењу бр. 011-00-00366/2021-03 од 13. 9. 2021. године:

У складу са најред наведеним, мишљења смо да лице анијажовано код пословној субјекта може вржишној инспекцији иућем свој мобилној телефона документовајћи иостпојање и садржину отпремнице робе коју превози уколико је она израђена у складу са Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском половању („Службени гласник РС” бр. 94/17 и 52/21).

У вези са садржином отпремнице додатно се поставља питање како третирати тај документ уколико, осим обавезних елемената из Закона о трговини, садржи и податке о цени, основици за ПДВ и износу ПДВ-а?

Уколико би обвезник отпремницу у којој је исказан износ ПДВ-а доставио у **прилогу** електронске фактуре, не би дуговао ПДВ по оба основа, односно по оба документа, јер се спецификације и прилози који се достављају уз електронску фактуру не би сматрали рачуном у смислу члана 42. Закона о ПДВ-у. Дато питање још увек није прецизирано прописима о ПДВ-у, али се очекује да ће то бити учињено кроз измене Правилника о ПДВ-у које су најављене још у децембру, али до овог тренутка нису виделе светло дана.

Међутим, ако отпремница не би била достављена као прилог уз електронску фактуру, већ је продавац (са исказаном основицом и

ПДВ-ом) изда и достави као посебан документ (мимо СЕФ-а) у штампаном облику или мејлом (у PDF-у), обвезник би дуговао ПДВ по основу издате отпремнице и по основу издате електронске фактуре.

До наведеног долази зато што је чланом 44. став 1. Закона о ПДВ-у прописано да, ако обвезник ПДВ-а у рачуну исказе **износ ПДВ-а** а за то није имао обавезу у складу са поменутим законом, дужан је да тако исказани ПДВ плати. Због тога саветујемо да се у отпремници не исказује податак о износу ПДВ-у, односно да се не исказују подаци из члана 42. став 4. т. 6)–8) Закона о ПДВ-у, тачније да се НЕ ИСКАЗУЈУ подаци о:

- износу основице;
- пореској стопи која се примењује;
- износу ПДВ-а који је обрачунат на основицу.

У вези са евидентирањем у КЕП књизи, у складу са чланом 12. став 1. Правилника о евиденцији промета, евидентирање у Књизи евиденције врши се на основу веродостојних исправа (**фактура**, царинска исправа, доставница, **отпремница**, фактура-отпремница, интерна преносница, пријемница, дневни извештај фискалне касе, односно фискални документ, записник, пописна листа, реверс, исправа о откупу, потврда и др.).

Ставом 5. истог члана прописано је да исправе на основу којих се врши евидентирање у Књизи евиденције, поред података о броју и датуму исправе, пословном имену, адреси и ПИБ-у испоручиоца, примаоца и превозника (уколико га има), као и места и адресе објекта из ког се испоручује, имена, презимена и потписа одговорних лица испоручиоца, примаоца и превозника, назива робе и количине, **садрже и јединичну цену и вредност робе**. Стога сматрамо да и у отпремници (која је пратила робу, дакле издата је као засебан документ мимо СЕФ-а, а не као прилог електронској фактури) **може да се наведе јединична цена робе** (са укљученим ПДВ-ом или без ПДВ-а, а без посебног исказивања износа ПДВ-а) и **укупна вредност робе**, али никако и износ основице и износ ПДВ-а који су обрачунати на основицу, као и да на основу отпремнице такве садржине обвезник неће себи створити обавезу да ПДВ плати и по тој отпремници и по основу издате електронске фактуре.

Евидентирање коначне обавезе за порез на добит и месечних аконтација

1 Обрачунавање и плаћање пореза на добит

У складу са чланом 66. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: **Закон**) порески обвезник дужан је да у пореској пријави обрачуна порез на добит за порески период за који се пријава подноси. Ставом 2. истог члана даље је прописано да, ако је обвезник пореза у виду аконтације платио мање пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве.

Ако је обвезник пореза у виду аконтације платио више пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, више плаћени порез урачунава се као аконтација за наредни период или се обвезнику враћа на његов захтев у складу са чланом 66. став 3. Закона. Дакле, ако је по коначној пореској пријави ПДП за 2022. годину утврђена разлика за плаћање (већа коначна обавеза од плаћених аконтација за 2022. годину), утврђена разлика доспева за плаћање најкасније до дана подношења пореске пријаве ПДП за 2022. годину, односно најкасније до 29. јуна 2023. године у случају да се ПДП за 2022. годину подноси последњег дана рока за предају пореске пријаве.

Ако по коначној пореској пријави ПДП за 2022. годину није утврђена разлика за плаћање, већ преплата (мања коначна обавеза од плаћених аконтација за 2022. годину), а обвезник не понесе захтев за повраћај, више плаћени износ може да се користи за умањење наредних аконтација које доспевају за плаћање после датума подношења пореске пријаве ПДП за 2022. годину.

У складу са чланом 67. Закона порески обвезник, осим недобитне организације и пореског обвезника у поступку ликвидације или стечаја, са изузетком пореског обвезника у поступку реорганизације, током године порез на добит плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу опорезиве добити која не садржи капиталне добитке и губитке, а исказана је у пореској пријави

за претходну годину, односно претходни порески период, при чему се у њој исказују и подаци од значаја за утврђивање висине аконтације у текућој години. Месечна аконтација пореза на добит плаћа се до 15. у месецу за претходни месец.

Плаћање месечних аконтација у складу са пореском пријавом која је поднета за претходну годину врши се за месец у ком је пријава поднета, **и то почев од првог дана наредног месеца у односу на месец у ком је пријава поднета.** До почетка плаћања месечне аконтације обвезник у текућој години плаћа месечну аконтацију у висини која одговара месечној аконтацији из последњег месеца претходног пореског периода, с тим што се почетком плаћања месечне аконтације у складу са поднесеном пореском пријавом за претходни период висина тих аконтација коригује навише или наниже, тако да се укупно плаћене аконтације од почетка текуће године, односно почетка пореског периода доведу на износ као да је уплата аконтација вршена у складу са пореском пријавом која је поднесена за претходну годину.

У складу са чланом 38. Закона, ако је обвезник пореза у виду аконтације платио мање пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве, уз подношење доказа о уплати разлике пореза. Ако је обвезник пореза у виду аконтације платио више пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, више плаћени порез урачунава се као аконтација за наредни период или се обвезнику враћа на његов захтев у року од тридесет дана од дана пријема захтева за повраћај.

Ако је плаћен мањи износ аконтација за 2023. годину од износа аконтација утврђеног у пореској пријави за 2022. годину, утврђена разлика доспева за плаћање најкасније до 15. у наредном месецу у односу на месец у ком је поднета пореска пријава ПДП за 2022. годину.

Ако је плаћен већи износ аконтација за 2023. годину од износа аконтација утврђеног у пореској пријави за 2022. годину, више плаћени износ може

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
9 - 15.	7210	Порески расход периода – по процени	240.000	
	241	Текући рачун		240.000
- за ујлашће аконџација за 2024. годину, за месеце јун–новембар 2024.				
16.	7210	Порески расход периода – по процени	60.000	
	481	Обавезе за порез из резултата		60.000
- за књижење обавезе за порез на 31. 12. 2024. године по проценој ПДП				

Књижење у 2025. години (део који се односи на порез за 2024. годину):

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	481	Обавезе за порез из резултата	40.000	
	241	Текући рачун		40.000
- за њлаћање децембарске аконџације 15. јануара 2025. године				

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
6.	481	Обавезе за порез из резултата	35.000	
	241	Текући рачун		35.000
- за ујлашће разлике по пореској њријави – коначни обрачун за 2024. годину				
7.	7211	Корекција пореског расхода за претходну годину	15.000	
	481	Обавезе за порез из резултата		15.000
- за корекцију пореског расхода периода (књижење на дан њодношења ПДП њријаве)				

Сумарни преглед износа који су евидентирани као порески расход периода:

Година	7210 – Порески расход периода – по процени	7211 – Корекција пореског расхода за претходну годину	АОП 1051 у Билансу успеха
1	2	3	4 = 2 + 3
2022.	400.000		400.000
2023.	490.000	20.000	510.000
2024.	500.000	-10.000	490.000
2025.	...	15.000	...

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронској издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франк), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За њреџијлашће и групе информације љишиће нам на: office@ingpro.rs или нас љозовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Утврђивање основице пореза на добит правних лица у пореском билансу ПБ 1 и основице пореза на приходе од самосталне делатности предузетника у пореском билансу ПБ 2

Увод

Основицу за утврђивање коначне обавезе за порез на добит правних лица, односно за порез на приходе од самосталне делатности предузетника за 2022. годину, као и аконтација за 2023. годину, обвезници утврђују у пореском билансу, при чему:

- правна лица порески биланс сачињавају на **обрасцу ПБ 1 – Порески биланс обвезника пореза на добит правних лица за период од _____ до _____ 202_. године**, у складу са одредбама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 20/2014... и 97/2021), а

- предузетници порески биланс сачињавају на **обрасцу ПБ 2 – Порески биланс обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности за период од _____ до _____ 20_. године**, у складу са одредбама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС” бр. 23/2014, 7/2017 и 52/2020).

Опорезиву добит сви обвезници утврђују на основу одредаба:

- Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: **Закон**);
- Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019 – даље: **Стари правилник о пореској амортизацији**);
- Правилника о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 93/2019 – даље: **Нови правилник о пореској амортизацији**);

- Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке” примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС” бр. 61/2013, 8/2014, 94/2019 и 95/2021 – даље: **Правилник о трансферним ценама**);

- Правилника о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2022. годину („Сл. гласник РС” бр. 139/2022);

- Правилника о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о признавању трошкова истраживања и развоја**);

- Правилника о условима и начину изузимања квалификованих прихода из основице пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о изузимању квалификованих прихода**);

- Правилника о условима и начину остваривања права на порески кредит за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност („Сл. гласник РС” бр. 50/2019 – даље: **Правилник о пореском кредиту за улагање у иновациону делатност**);

- Правилника о улагањима у области културе која се признају као расход („Сл. гласник РС” бр. 78/2018 – даље: **Правилник о улагањима у области културе**).

У складу са чланом 6. Закона основица пореза на добит правних лица је опорезива добит. Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (даље: МРС), односно међународним стандардима финансијског изве-

9.4 Плаћени доприноси за социјално осигурање

У складу са чланом 22. ставови 1. и 2. Закона признају се у пореском билансу само јавне дажбине које не зависе од резултата пословања, ако су плаћене у пореском периоду. Уколико су наведене дажбине обрачунате и исказане као расход у Билансу успеха за 2022. годину, али нису плаћене у том периоду, не признају се на терет расхода у Пореском билансу за 2022. годину и увећавају опорезиву добит.

Одредбом члана 37а став 1. тачка 3) ЗПДГ прописано је да се предузетницима у расходе у пореском билансу признају **обрачунати и плаћени доприноси** за лично обавезно социјално осигурање по основу самосталне делатности, **ако се предузетник није определио за исплату личне зараде**. Другим речима, у пореском билансу предузетника који не исплаћује личну зараду за 2022. годину признају се само доприноси које је у 2022. години и платио.

Значи, приликом утврђивања износа расхода по основу којих би постојала обавеза корекције на редном броју 30 обрасца ПБ 2 посматрају се трошкови евидентирани на рачуну 556, на ком рачуну се књиже трошкови социјалних доприноса за предузетника који не исплаћује личну зараду. У вези са тим додатна појашњења објављена су у чланку „Предузетници – књижење аконтација и коначне обавезе за порез и доприносе” у броју 2/2022, на стр. 142.

Уколико су обрачунати у 2022. години, а нису и плаћени у тој години – износи неплаћених јав-

них дажбина и доприноса (и неисплаћене личне зараде предузетника) уписују се на позицију 30 пореског биланса ПБ 2, чиме се повећава основница за обрачун пореза на добит у 2022. години. У наредном пореском периоду, када се плате ти износи јавних дажбина и доприноса (и исплати лична зарада предузетника), исказују се под редним бројем 31 пореског биланса ПБ 2, чиме се смањује основница за обрачун пореза на добит у 2023. години.

9.5 Примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава која су изузета из дохотка за опорезивање

Сагласно одредби члана 9. став 1. тачка 24) ЗПДГ не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу премија, субвенција, регреса и других средстава **која се, у сврху подстицања развоја пољопривреде, плаћају из буџета Републике, аутономне покрајине и локалне самоуправе, односно исплаћују на посебан наменски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област**. Тако остварени приход не увећава пореску основницу и исказује се на ред. бр. 43 пореског биланса ПБ 2.

Дакле, наведено пореско ослобођење односи се **само на дате субвенције**, а не на друге врсте субвенција или државних давања која се евидентирају преко рачуна прихода и тиме улазе у основницу за обрачун пореза на приходе од самосталне делатности.

МС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл. Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.400 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирејилашу и грује информације иишиће нам на: office@ingpro.rs или нас йозовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Обрачун пореске амортизације за 2022. годину

Пореска амортизација за 2022. годину утврђује се применом различитих правила у зависности од тога да ли се ради о средствима стеченим закључно са 31. 12. 2018. године или онима која су стечена почев од 1. 1. 2019. године. С обзиром на то да се пореска амортизација средстава набављених закључно са 31. 12. 2018. године и оних набављених након тог датума обрачунава применом различитих метода, обвезници ће водити дупле евиденције. Осим тога, постоје и специфичности у вези са накнадним улагањем у основна средства која су стечена закључно са 31. 12. 2018. године.

Увод

Приликом утврђивања пореза на добит у 2022. години, на непромењен начин у односу на прошлу годину, мора се водити рачуна о томе када су средства стечена, па у складу са том информацијом применити одговарајућа правила за обрачун пореске амортизације.

Расход по основу пореске амортизације утврђује се у складу са члановима 10, 10а и 10б Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: Закон), на начин ближе уређен:

- Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019 – даље: Стари правилник), који се примењује на стална средства стечена до 31. децембра 2018. године,
- Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Сл. гласник РС” бр. 93/2019 – даље: Нови правилник), који се примењује на стална средства стечена почев од 1. јануара 2019. године.

Након приказа правила за обрачун пореске амортизације у 2022. години у зависности од тога када је основно средство стечено, као и у зависности од врсте основног средства, у овом тексту акценат је на приказу правила и примера утицаја

накнадних улагања извршених у 2022. години на постојећим основним средствима, као и утицаја отуђења раније стечених основних средстава на обрачун пореске амортизације у 2022. години.

Појашњења у вези са стицањем основних средстава у 2022. години од повезаних лица, путем статусне промене и улогом оснивача дата су у чланку „Обрачун пореске амортизације за 2021. годину” у броју 2/2022, на стр. 73–75, тако да их овде нећемо понављати. У истом чланку, на стр. 79–82, наведена су објашњења у вези са обрачуном пореске амортизације за нематеријална средства.

Пореској амортизацији, у складу са члановима 10. и 10б Закона, подлежу стална средства која обухватају:

- **материјална** средства чији је век трајања дужи од једне године и која се, сагласно прописима којима се уређује рачуноводство и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, у пословним књигама обвезника признају као стална средства, осим природних богатстава која се не троше,
- **нематеријална** средства, осим гудвила.

Не врши се обрачун амортизације сталних средстава која се, по прописима који уређују рачуноводство, воде као залихе. То значи да се пореска амортизација не обрачунава за средства евидентирана на рачунима групе 14 – *Стална средства намењена продаји*. Значи, обрачун пореске амортизације врши се за сва средства која су призната као стална у складу са рачуноводственим правилима, независно од вредности тих средстава.

Ако сва средства чији је век употребе дужи од годину дана, независно од набавне цене, обвезник признаје као стална средства, она ће бити предмет рачуноводствене и пореске амортизације.

С друге стране, ако обвезник у складу са усвојеном рачуноводственом политиком као стална признаје само средства чија је набавна цена већа од одређеног износа који је постављен као гранична вредност за њихово признавање као основних средстава, само та средства биће предмет

У пореском билансу на обрасцу ПБ 2 за потребе исказивања података о амортизацији предвиђена су два поља, и то:

- ред. бр. 21: „Укупан износ амортизације исказан у финансијским извештајима”;
- ред. бр. 22: „Укупан износ амортизације који се признаје у пореске сврхе у складу са чл. 10. и 10б Закона”.

Податак о укупном износу рачуноводствене амортизације исказан је у оквиру рачуна 540 – *Трошкови амортизације*, и то је износ који се исказује на ред. бр. 20 обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 21 обрасца ПБ 2.

Укупан износ амортизације који се признаје у пореске сврхе и исказује на ред. бр. 21 обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 22 обрасца ПБ 2, треба израчунати као збир следећих износа:

- 1) збирног износа амортизације из колоне 7 обрасца ОА (за све четири амортизационе групе) – стална средства стечена закључно са 31. 12. 2018. године и нематеријална средства стечена закључно са 31. 12. 2017. године;
- 2) износа пореске амортизације непокретности које су стечене закључно са 31. 12. 2018. године;
- 3) износа пореске амортизације нематеријалних средстава која су стечена од 1. јануара до 31. децембра 2018. године;
- 4) укупног износа амортизације који се признаје као расход у пореском периоду за сва стална средства стечена почев од 1. јануара 2019. године – односи се на непокретности, стална средства разврстана у групе II до V, нематеријална средства, инвестиционе некретнине (податак са ред. бр. 3 обрасца ПОА).

ПС

Редакција

Привредна друштва – подношење пореске пријаве за обрачун пореза на добит на обрасцу ПДП за 2022. годину

Пореска пријава за утврђивање коначне обавезе за 2022. годину, као и аконтација за 2023. годину, подноси се у складу са одредбама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 30/2015 и 101/2016, 44/2018 – други пропис, 8/2019, 94/2019, 153/2020 и 97/2021 – даље: **Правилник о пореској пријави**).

Сви порески обвезници дужни су да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2022. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније **у року од сто осамдесет дана од дана истека периода за који се утврђује порез, а то је 29. јун 2023. године.**

Достављање се врши искључиво електронским путем, преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса

бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса. Привредна друштва порески биланс састављају на обрасцу ПБ 1 – *Порески биланс обвезника пореза на добит правних лица*, сачињен у складу са одредбама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 20/2014, 41/2015, 101/2016, 8/2019, 94/2019, 159/2020 и 97/2021 – даље: **Правилник о пореском билансу**).

Обрасцем ПДП за 2022. годину самоопорезивањем се утврђује:

- 1) коначна (годишња) обавеза за порез на добит за 2022. годину и разлика између коначне обавезе пореза и износа плаћених аконтација у 2022. години;
- 2) месечна аконтација за текућу 2023. годину.

У складу са чланом 2. став 3. **Правилника о пореској пријави**, документација се, уз прописане обрасце, доставља електронским путем. Изузетно

Месечне аконтације за 2022. годину, као и разлику коначне обавезе у односу на плаћене аконтације за 2022. годину, обвезници плаћају по основу БОП-а који им је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне пореске пријаве за 2021. годину. Привремене месечне аконтације у 2023. години, почев од аконтације за јануар 2023. године, обвезници уплаћују по основу БОП-а који им је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне по-

реске пријаве за 2021. годину, јер се привремене аконтације у току 2023. године, у складу са чланом 67. Закона, плаћају у висини децембарске аконтације (децембар 2022. године).

Приликом подношења коначне пријаве за 2022. годину обвезник добија нови БОП, по ком плаћа аконтације пореза у 2023. години и коначну обавезу за порез на добит за 2023. годину, као и привремене аконтације у 2024. години, све до подношења коначне пријаве пореза на добит за 2023. годину.

Редакција

Предузетници – подношење пореске пријаве на обрасцу ППДГ-1С за 2022. годину

Пореска пријава за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности подноси се у складу са одредбама Правилник о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС” бр. 101/2016, 7/2017 и 53/2020 – даље: **Правилник о пореској пријави ППДГ-1С**).

Крајњи рок за подношење пореске пријаве и пореског биланса за 2022. годину јесте 17. април 2023. године (рок за подношење је 15. април, али с обзиром на то да пада на суботу, рок се помера на први радни дан). Порески биланс састављају предузетници који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства. Приход од самосталне делатности опорезује се по стопи од 10%.

На пореској пријави – обрасцу ППДГ-1С предузетник:

- утврђује коначну обавезу на нето приход за 2022. годину и аконтацију обавезе за 2023. годину,
- који у 2022. години није исплаћивао личну зараду утврђује и коначну обавезу социјалних доприноса за 2022. годину,
- који у 2023. години неће исплаћивати личну зараду утврђује и аконтациону обавезу за социјалне доприносе за 2023. годину.

У складу са чланом 3. Правилника о пореској пријави ППДГ-1С, пореска пријава ППДГ-1С подноси се искључиво у електронском облику, као јединствени запис исказан ХМЛ језиком, и то преко портала Пореске управе, или попуњавањем пријаве у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе. У пореску пријаву ППДГ-1С уносе се поједини подаци из:

1) образаца прописаних Правилником о пореском билансу предузетника:

- ПБ 2 – Порески биланс обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности,
- ПК 2 – Порески кредити за предузетнике за улађања у основна средства,
- ПК 3 – Порески кредити за предузетнике за улађања у основна средства у одређене делатности,
- СУ 1 – Сразмерни износ улађања код предузетника;

2) обрасца прописаног старим Правилником о пореској амортизацији:

- ОА – Обрачун амортизације сталанних средстава;

3) обрасца прописаног новим Правилником о пореској амортизацији:

- ПОА – Подаци о амортизацији сталанних средстава сачењених почев од 1. јануара 2019. године;

4) обрасца прописаног Правилником о изузимању квалификованих прихода:

- ОКП – Обрачун квалификованог прихода.

делатности у 2022. години, који не може бити нижи од најниже (35.025 динара месечно односно 420.300 динара годишње) ни виши од највише месечне основице доприноса (500.360 динара месечно односно 6.004.320 динара годишње);

➤ 9.9 „Месечна аконтација доприноса за ПИО” – износ месечне аконтације доприноса за ПИО који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

➤ 9.10 „Месечна аконтација доприноса за здравствено осигурање” – износ месечне аконтације доприноса за здравствено осигурање који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

➤ 9.11 „Месечна аконтација доприноса за осигурање за случај незапослености” – износ месечне аконтације доприноса за осигурање за случај незапослености који се утврђује као производ износа под редним бројем 9.8 и стопе доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси;

➤ 9.12 „Месечна аконтација додатног доприноса за ПИО” – износ месечне аконтације додатног доприноса за ПИО који се утврђује као производ износа

под редним бројем 9.8 и стопе додатног доприноса, прописане законом којим се уређују доприноси.

Остали делови обрасца ППДГ-1С

У делу 10: *Подаци о месечној основици и обрачунајим доприносима* приликом наставка плаћања доприноса у периоду прекида обављања делатности обвезник не исказује податке приликом предаје коначне пореске пријаве за 2022. годину, односно коначне пријаве за 2022. годину и аконтације за 2023. годину.

У део 11: *Подаци о посебним просторима* – издвојеним пословним јединицама уносе се подаци о посебним просторима – издвојеним пословним јединицама, и то за сваки посебан простор – издвојену пословну јединицу: место седишта, улица и број, површина у метрима квадратним и датум уписа у регистар надлежног органа.

У део 12: *Подаци о подносиоцу пријаве* уносе се следећи подаци под ред. бр. 12.1: ЈМБГ подносиоца пријаве, 12.2: телефон контакт особе и 12.3: електронска пошта.

У део 13: *Напомена подносиоца пријаве* уноси се напомена подносиоца пријаве.

Редакција

Опорезивање добити других правних лица (недобитних организација) – састављање пореског биланса на обрасцу ПБН 1 и пореске пријаве на обрасцу ПДП

Порески обвезници су дужни да пореску пријаву на обрасцу ПДП за 2022. годину, заједно са пореским билансом на одговарајућем прописаном обрасцу у зависности од врсте пореског обвезника, доставе најкасније до 29. јуна 2023. године. Достављање се врши искључиво електронским путем, преко апликације на порталу е-Порези Пореске управе. У апликацији се приликом уноса бира тип обвезника, што омогућава попуњавање пореске пријаве и одговарајућег обрасца пореског биланса.

Подсећамо на то да недобитне организације не плаћају аконтације пореза на добит правних лица и немају обавезу подношења пореске пријаве приликом отпочињања обављања делатности у току године.

Напомена: У погледу опорезивања недобитних организација нема разлика у односу на претходну годину.

Пример: Изјава на обрасцу ИПОНО

Образац ИПОНО

Назив недобитне организације
Удружење грађана „Пахуљица“
Адреса: Пут наде бб.
ПИБ: 00110025

ИЗЈАВА

о испуњености услова за пореско ослобођење недобитне организације

Недобитна организација Удружење грађана „Пахуљица“, ПИБ 00110025, за период од 1. до 31. 12. 2022. године остварила је вишак прихода над расходима у износу од 350.000 динара, и у пореској пријави за обрачунавање и плаћање пореза на добит није обрачунала порез на добит јер су испуњени услови за остваривање пореског ослобођења, прописани чланом 44. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“ бр. 25/2001... и 118/2021), и то:

1) није и неће остварени вишак прихода над расходима расподељивати оснивачима, члановима, директорима, запосленима или са њима повезаним лицима;

2) укупан број запослених у периоду за који се подноси пореска пријава је 2, а укупна маса средстава исплаћених на име личних примања исплаћених запосленима, директорима и са њима повезаним лицима износи 950.000 и није већа од двоструког износа просечне годишње зараде по запосленом у Републици Србији у 2022. години, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;

3) није и неће расподељивати имовину у корист својих оснивача, чланова, директора, запослених и са њима повезаних лица;

4) нема монополски или доминантан положај на тржишту у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.

У Београду

Одговорно лице

Дана 24. 2. 2023. године

Аутоматски се учитавају подаци под редним бројевима:

■ **5.12 „Пореска стопа“** – исписује се стопа пореза на добит од 15%;

■ **5.13 „Износ обрачунатог пореза за уплату“** – износ обрачунатог пореза за уплату који се утврђује као износ са редног броја 5.10 „Пореска основица“ × редног броја 5.12 „Пореска стопа“, тачније:

► ако је износ на редном броју 5.10 већи од 400.000 динара, пореска стопа са редног броја 5.12 примењује се на цео износ;

► ако је штиклирано поље 5.11, што значи да су испуњени услови за остваривање права на пореско ослобођење, под овим редним бројем уписује се вредност нула („0“).

Пример: Део 5А обрасца ПДП удружења

На основу података из претходног примера Удружење попуњава део 5А пореске пријаве:

Део 5А – Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе за недобитне организације	
Поље	Исписује се / уноси се
5.10 – Пореска основица	1.321.650
5.11 – Пореско ослобођење	-
5.12 – Пореска стопа	15%
5.13 – Износ обрачунатог пореза за уплату	63.750
5.13а – Износ обрачунате камате	-

Закључак

Применом самоопорезивања обвезници пореза на добит утврђују коначну пореску обавезу за одговарајући порески период, и то на обрасцу ПДП – *Пореска пријава за аконтиационо – коначно утврђивање пореза на добит правних лица*. Пореска пријава подноси се надлежном пореском органу електронским путем, преко портала Пореске управе.

Када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података у ПДП, а затим додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави поменуте информације подносиоцу пријаве, сматра се да је пријава исправно поднета.

Недобитне организације не попуњавају део 6: *Подаци од значаја за утврђивање висине аконтиације у обрасцу ПДП, с обзиром на то да немају обавезу да плаћају месечне аконтације пореза на добит.*

ПС

Опорезивање добити сталне пословне јединице (огранка и представништва) страног правног лица

Нерезидентни обвезник који делатност на територији Републике Србије обавља преко сталне пословне јединице која се, сагласно међународном уговору о избегавању двоструког опорезивања, не сматра сталном пословном јединицом, такође подноси порески биланс и пореску пријаву када је омогућено непосредно примењивање одредаба уговора које уређују опорезивање добити огранака нерезидената који су резиденти државе са којима Република Србија има закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања. **Порески биланс и пореска пријава за 2022. годину, заједно са другим прописаним обрасцима, односно документацијом, подносе се до 29. јуна 2023. године код сталних пословних јединица којима је пословна година једнака календарској години, односно у року од сто осамдесет дана од дана истека периода за који се утврђује порез ако се пословна година разликује од календарске године.**

Пореска пријава на обрасцу ПДП подноси се искључиво електронским путем. Апликација за унос пореске пријаве и пореског биланса на порталу еПорези Пореске управе иста је за све обвезнике пореза на добит. У образац ПДП део 11: *Найомена њореској обвезника/јуномоћника/заступника* уноси се напомена обвезника везана за подношење пријаве, као и подаци о пуномоћнику/заступнику сталне пословне јединице нерезидентног обвезника (ПИБ/ЈМБГ, назив/име, презиме, адреса, електронска адреса).

Почев од утврђивања пореза на добит за 2013. годину, чланом 5. став 3. Закона прописано је да нерезидентни обвезник који делатност на територији Србије обавља преко сталне пословне јединице која се, сагласно са УИДО, не сматра сталном пословном јединицом, има обавезу да поднесе одговарајући порески биланс и пореску пријаву.

Увод

Страна правна лица могу да, у циљу обављања делатности у Србији, оснују привредно друштво (зависно правно лице) или огранак у складу са

Законом о привредним друштвима. Разлози због којих се често опредељују за оснивање огранка уместо зависног правног лица јесу, између осталог, и пореске природе.

У случају зависног предузећа, страни оснивачи опорезују се два пута – први пут порезом на добит коју је остварило зависно предузеће, а други пут порезом на дивиденде приликом исплате тако остварене добити оснивачу. У случају огранка, добит остварена преко њега опорезује се само једном – порезом на добит огранка, будући да трансфер тако опорезоване добити централи (страном оснивачу) није предмет опорезивања порезом на дивиденде.

У складу са чланом 573. Закона о привредним друштвима, огранак страног привредног друштва је његов издвојени организациони део преко ког то друштво обавља делатност у Републици Србији у складу са законом. Огранак није привредно друштво, нема свој основни капитал ни имовину, послује у оквиру привредног друштва и у правном промету наступа у име и за рачун друштва. Огранак је саставни део страног правног лица.

На делатности огранка страног правног лица сходно се примењују одредбе члана 4. Закона о привредним друштвима, што подразумева да има претежну делатност, која се региструје у складу са Законом о регистрацији. Он може да обавља и све друге делатности које нису законом забрањене, независно од тога да ли су одређене одлуком о оснивању, при чему посебним законом може да се услови регистрација или обављање одређене делатности издавањем претходног одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа.

Иако огранак страног правног лица није правно одвојен од своје матице, већ представља само његов организациони део, из угла опорезивања добити коју тај огранак остварује пословањем на територији Србије, огранак се сматра засебним пореским обвезником. Наиме, обвезници пореза на добит, према одредбама чланова 2–4. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 118/2021 – даље: **Закон**), јесу и:

5 Подаци од значаја за утврђивање пореске обавезе

У овај део уносе се подаци који су од значаја за утврђивање коначне пореске обавезе за период за који се подноси пријава обвезника тип 2 (за сталну пословну јединицу која подноси образац ПБ 1) и обвезника тип 3 (за сталну пословну јединицу која подноси образац ПБП).

Стална пословна јединица не уноси податке у поља:

- 5.4 „Умањење обрачунатог пореза” и
- 5.6 „Износ обрачунатог пореза по основу ГПК – увећање обрачунатог пореза”.

На основу попуњеног пореског биланса (ПБ 1 или ПБП) аутоматски се попуњавају следећа поља:

- 5.1 „Пореска основица” (ред. бр. 69 обрасца ПБ 1, односно ред. бр. 16 обрасца ПБП),
- 5.2 „Пореска стопа” (15%),
- 5.3 „Обрачунати порез” (израчунава се као 5.1×5.2).

Под редним бројем 5.5 „Обрачунати порез по умањењу” аутоматски се учитавају подаци (износ са редног броја 5.3 „Обрачунати порез” минус износ са 5.4 „Умањење обрачунатог пореза”).

Под редним бројем 5.7 „Пореска обавеза за период” подаци се учитавају аутоматски.

Под редним бројем 5.8 „Уплаћене аконтације пореза” уноси се износ уплаћених аконтација за порески период, независно од тога када су плаћене. У ово поље уносе се плаћене аконтације на БОП за 2022. годину, као и претплата из ранијих година (ако их има) која је прекњижена на БОП за 2022. годину.

Под редним бројем 5.9 „Износ за уплату/преплату” аутоматски се учитава износ пореза за уплату.

Под редним бројем 5.9а „Износ обрачунате камате” уноси се износ обрачунате камате у случају када обвезник:

- поднесе пријаву након истека законског рока за подношење пореске пријаве;
- поднесе измењену пријаву у складу са чланом 40. ЗПППА, а има основ и за обрачун камате по истој (у том случају у поље 1.3 „Измена пријаве” овог обрасца унета је ознака 1);
- поднесе пријаву по налогу контроле, односно измењену пријаву по налогу контроле.

6 Подаци од значаја за утврђивање висине аконтације

Већина података учитава се аутоматски. Унос је омогућен у поља која се односе на умањење обрачунатог пореза. Подаци се аутоматски учитавају у поља:

- 6.1 „Остатак добити” – износ остатка опорезиве добити са редног броја 62 ПБ 1, односно добити са редног броја 16 обрасца ПБП;
- 6.2 „Пореска стопа” пореза на добит од 15%;
- 6.3 „Обрачунати порез”, који се утврђује као производ износа са редних бројева 6.1 и 6.2, ако је већи од нула;
- 6.4 „Умањење обрачунатог пореза” по основу права на порески подстицај или порески кредит – стална пословна јединица не уноси податке у ова поља;
- 6.5 „Укупан износ аконтације” – уписује се износ са редног броја 6.3;
- 6.6 „Месечни износ аконтације”, који се утврђује као количник укупног износа аконтације са редног броја 6.5 и броја месеци пореског периода за који се подноси пореска пријава.

Новоосновано правно лице које је отпочело са обављањем делатности током 2022. године утврђени износ дели са бројем месеци за који и саставља порески биланс, при чему се број месеци са којим се дели обрачунат порез за 2022. годину утврђује у складу са чланом 64. став 2. Закона.

Закључак

Смисао концепта стране пословне јединице јесте у утврђивању права једне државе да опорезује добит предузећа друге државе остварену обављањем делатности на њеној територији. Огранку страног правног лица у погледу делатности Законом о привредним друштвима даје се одређени привредни идентитет, али то не значи да огранак тиме стиче привредни субјективитет. То значи да све трансакције између огранка у Србији и његове иностране централе представљају трансакције у оквиру једног правног лица. С друге стране, за пореске потребе огранак (и други организациони облици иностраних правних лица који могу да се дефинишу као стална пословна јединица) порески се третира као одвојено правно лице, иако то није.

Царинско складиштење

Царинско складиште је место које је под царинским надзором, где роба може да се смести у складу са прописаним условима, а одобри га царински орган. Царинско складиште може да представља целу зграду, у зависности од појединачног случаја, затим простор у згради, ограђени отворени простор, силос, резервоар или други слични објекат за складиштење робе.

Роба стављена у поступак царинског складиштења може да буде предмет уобичајених облика поступања ради очувања, побољшања изгледа или тржишног квалитета, или припреме за дистрибуцију, односно даљу продају. У случају опасних или кварљивих роба, односно роба за које се захтевају посебни услови складиштења из одређених разлога (нпр. лекови, радиоактивне материје, хемикалије итд.), у одобрењу за управљање царинским складиштем наводи се да су иста посебно опремљена за смештај такве робе.

Поступак царинског складиштења регулисан је одредбама:

- Царинског закона („Сл. гласник РС” бр. 95/18, 91/19 – др. закон, 144/20, 118/21 и 138/22 – даље: Царински закон);
- Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Сл. гласник РС” бр. 39/19, 8/20 и 132/21 – даље: Уредба о царинским поступцима);
- Правилника о облику, садржини, начину доношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС” бр. 42/19... и 139/22 – даље: Правилник о царинском поступку).

1 Царинско складиште

Царинско складиште може да буде јавно царинско складиште, које може да користи свако лице за складиштење робе, као и приватно царинско складиште, које је намењено за смештај робе од стране носиоца одобрења за царинско складиштење.

Јавна царинска складишта могу да буду:

- тип I: подразумева царинско складиште за које је одговорност на носиоцу одобрења за управљање царинским складиштем и носиоцу поступка

у циљу испуњења обавеза утврђених чланом 207. став 1. Царинског закона;

- тип II: подразумева царинско складиште за које је одговорност на носиоцу поступка у циљу испуњења обавеза утврђених чланом 207. став 2. Царинског закона.

Поред наведених типова царинских складишта, јавно царинско складиште којим управљају царински органи има ознаку тип III.

Приватно царинско складиште подразумева да је такво складиште намењено за смештај робе од стране носиоца одобрења за управљање царинским складиштем.

Роба која је у поступку царинског складиштења може привремено да се изнесе из царинског складишта. Такво изношење претходно мора да буде одобрено од стране надзорног царинског органа у складу са чланом 205. ст. 3. Царинског закона, осим у случајевима више силе (нпр. несрећа, пожар, поплава итд.). Важно је указати и на то да је носилац одобрења обавезан да, уколико се догоди нешто од наведеног, одмах обавести надзорни царински орган (царинска испостава или царински реферат).

Царински орган може да одобри, тамо где постоји економска потреба и када су обезбеђени услови за спровођење мера царинског надзора у царинском складишту:

- смештај домаће робе;
- да се радње прераде робе у поступку активног оплеменења или употребе у посебне сврхе обављају у царинском складишту, под условима предвиђеним за те поступке.

У описаним ситуацијама таква роба не сматра се робом која је у поступку царинског складиштења.

У поступку царинског складиштења страна роба може да се смешта на царинском подручју Републике Србије, односно да се складишти у просторијама или у другим одобреним местима, а да не подлеже:

- плаћању увозних дажбина или других дажбина које се плаћају при увозу;
- мерама трговинске политике, осим ако се њима не забрањују улазак или излазак робе са царинског подручја Републике Србије.

По основу продаје/извоза књижи се 205/605 и 501/133. Износ накнаде извезене робе која је била у поступку царинског складиштења исказује се у пољу 1.1. обрасца ПОПДВ.

4. Стављање у слободан промет робе која је била у поступку царинског складиштења

Ако се за робу која је у поступку царинског складиштења захтева царински поступак стављања робе у слободан промет, тада се надлежном царинском органу подноси ЈЦИ УВ4. Царински орган обрачунава увозне царинске дажбине, акцизу и ПДВ, с тим што ПДВ обрачунат од стране царинског органа може да се одбије као претходни порез под условом да је и плаћен.

Пример: Стављање робе из царинског складишта у слободан промет

1. Увезена је роба у вредности од 20.000 долара и смештена у јавно царинско складиште. Вредност робе по званичном средњем курсу од 100 динара за један долар на дан смештаја у царинско складиште износи 2.000.000 динара.

2. Роба је стављена у слободан промет на дан када је званични средњи курс био 110 динара за један долар. Царински орган је обрачунао царину од 8% и ПДВ по стопи од 20%, што је и приказано у наредном прегледу:

Опис	Обрачун	Износ
1. Царинска вредност увезене робе	20.000 x 110	2.200.000
2. Царина и царинске дажбине	2.200.000 x 8%	176.000
3. Основица ПДВ-а при увозу	ред. бр. 1 + ред. бр. 2	2.376.000
4. ПДВ при увозу по општој стопи од 20%	Ред. бр. 3 x 20%	475.200

Пошто је роба из поступка царинског складиштења стављена у слободан промет и смештена у

складиште велепродаје, утврђена је набавна вредност те робе на следећи начин:

Опис	Обрачун	Износ
1. Вредност увезене робе по фактури инодобављача приликом смештаја у царинско складиште	20.000 x 100	2.000.000
2. Царина и царинске дажбине		176.000
3. Набавна вредност увезене робе	ред. бр. 1 + ред. бр. 2	2.176.000

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	133	Роба у складишту, стоваришту и продавницама код других правних лица	2.000.000	
	436	Добављачи у иностранству		2.000.000
- за робу смештену у царинско складиште				
2.	132	Роба у промету на велико	2.176.000	
	133	Роба у складишту, стоваришту и продавницама код других правних лица	-2.000.000	
	274	ПДВ плаћен при увозу по општој стопи	475.200	
	482	Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова		651.200
- за признавање робе у складишту велепродаје				

Смештање робе у царинско складиште евидентира се у пољу 8д.3 обрасца ПОПДВ у износу од 2.000.000 динара. Стављање робе у слободан промет евидентира се у пољу 6.2.1. обрасца ПОПДВ у износу од 2.360.000 динара.

Напомињемо да се приликом стављања робе у слободан промет не врши умањење износа у пољу 8д.3 обрасца ПОПДВ, који је евидентиран у делу 6 обрасца ПОПДВ.

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ“, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене уста-нове, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца“, „Ка-лендар правних аката“ и „Регистар прописа“.

Тренутно се у издању налази преко 1.100 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За информације и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позивајте на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Привремени смештај робе под царинским надзором

Привремени смештај робе може да се дефинише као смештај робе под царинским надзором на месту и под условима које је одобрио царински орган, односно као стављање стране робе привремено под царински надзор у периоду између њеног допремања царини и стављања у царински поступак или поновни извоз. Роба у привременом смештају може да буде смештена само у простор за привремени смештај у складу са чланом 131. Царинског закона („Сл. гласник РС” бр. 95/18, 91/19 – др. закон, 144/20, 118/21 и 138/22 – даље: Царински закон) или, ако је оправдано, на другим местима које је одредио или одобрио царински орган. Одобрена или одређена локација може да представља целу зграду, у зависности од појединачног случаја, као и простор у згради, ограђени отворени простор, силос, резервоар или други сличан објект за привремени смештај робе. У случају опасних или кварљивих роба, односно роба за које се захтевају посебни услови смештаја из одређених разлога (нпр. лекови, радиоактивне материје, хемикалије итд.), у одобрењу за управљање простором за привремени смештај наводи се да су исти посебно опремљени за смештај те робе.

Из одобреног простора за привремени смештај роба привремено може да се изнесе у случајевима више силе (нпр. несрећа, пожара, поплаве, итд.). Носилац одобрења обавезан је да, уколико се догоди тако нешто, одмах обавести надзорни царински орган (царинска испостава или царински реферат).

Страна роба је, у складу са чланом 127. Царинског закона, у привременом смештају од тренутка допремања царинарници. У складу са чланом 128. став 1. Царинског закона она мора да буде обухваћена декларацијом за привремени смештај, која садржи све податке неопходне за примену одредаба које се односе на привремени смештај.

Царински орган може, ако постоји економска потреба и ако то неће неповољно утицати на спровођење мера царинског надзора, да одобри смештај домаће робе у простор за привремени смештај. Та роба неће се сматрати робом у привременом смештају. Када се у простору за привремени смештај домаћа роба смешта заједно са страном робом на

основу комерцијалног документа (нпр. отпремница, фактура и сл.), евиденција држаоца простора за привремени смештај мора да буде таква да омогућава царински надзор над робом која мора да буде означена као домаћа роба (нпр. путем налепнице „домаћа роба”), при чему евиденцију мора да одобри царински орган.

Декларација за привремени смештај робе

Декларација за привремени смештај подноси се на обрасцу из прилога 27 Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС” бр. 42/19... и 139/22 – даље: Правилник о царинском поступку), а попуњава се на начин прописан прилогом 19 тог правилника.

Подносилац декларације за привремени смештај, у складу са чланом 12. Царинског закона, одговоран је за:

- тачност и потпуност података датих у декларацији;
- веродостојност, тачност и пуноважност свих исправа које прате декларацију;
- поштовање, по потреби, свих обавеза које се односе на стављање робе у привремени смештај или спровођење одобрених активности.

Носилац одобрења за управљање простором за привремени смештај или лице које смешта робу, у случајевима у којима се роба смешта на друга места која је одредио или одобрио царински орган, у складу са чланом 130. став 3. Царинског закона, одговорни су за то да се роба у привременом смештају не изузима испод царинског надзора и у обавези су да испуњавају обавезе које произлазе из стављања робе у привремени смештај.

Приликом доношења одлуке надлежна царинарница ће проверити и утврдити све релевантне чињенице у погледу пословања подносиоца захтева у временском периоду од две године, и то:

- да ли је у означеном периоду била наплаћена камата за неблаговремено плаћање царинског дуга, при чему треба узети у обзир обим пословања подносиоца захтева и учесталост кашњења приликом

Одредбом члана 24. став 1. тачка б) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 138/22 – даље: Закон о ПДВ) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која су у поступку царинског складиштења. Одредбом члана 93. став 1. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22 и 59/22 – даље: Правилник о ПДВ-у) прописано је да за промет добара која су у поступку царинског складиштења обвезник ПДВ-а који врши промет, односно прималац добара који је за тај промет порески дужник у складу са Законом, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка б) Закона може да оствари ако поседује:

- 1)** декларацију, односно оверену копију декларације којом се доказује да су добра у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима;
- 2)** рачун за испоруку добара оверен од стране надлежног царинског органа.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника о ПДВ-у, надлежни царински орган оверава рачун из става 1. тачка 2) тог члана ако су добра у тренутку промета била у поступку царинског складиштења.

Према одредби члана 93. став 3. Правилника о ПДВ-у, ако је накнада, односно део накнаде наплаћен односно плаћен пре извршеног промета добара из става 1. датог члана, обвезник ПДВ-а који врши промет, односно прималац који је за тај промет порески дужник у складу са Законом, може да оствари пореско ослобођење ако поседује доказ из става 1. тачка 1) тог члана. С тим у вези Законом о ПДВ-у прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која су у поступку царинског складиштења. Према томе, обвезник ПДВ-а који је набавио добра из иностранства, а затим предметна добра у оквиру царинског поступка привремено сместио у царинско складиште, нема обавезу да за испоруку тих добара лицу из Републике Србије обрачуна ПДВ (по том основу има право на одбитак претходног пореза), под условом да поседује декларацију, односно оверену копију декларације којом се доказује да су добра у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима, као и рачун за испоруку добара оверен од стране надлежног царинског органа.

Обвезник ПДВ-а који продаје робу коју је у оквиру царинског поступка привремено сместио у царинско складиште износ из фактуре за тај промет исказује у пољу 1.4. обрасца ПОПДВ. Купац робе – обвезник ПДВ-а износ из примљене фактуре

исказује у пољу 8в.2 обрасца ПОПДВ.

Напомена: Обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга. Сагласно одредби члана 172. Правилника о ПДВ-у, обвезник ПДВ-а који врши промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза издаје рачун у ком не исказује податке из члана 42. став 4. т. б)–8) и 10) Закона, већ укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

Уколико обвезник ПДВ-а врши отпремање добара из привременог царинског складишта у иностранство (која су из иностранства унета у царинско подручје Републике Србије и привремено смештена у царинско складиште), не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а. Наведено пореско ослобођење обвезник ПДВ-а може да оствари ако поседује прописану документацију.

Износ накнаде извезене робе из привременог царинског складишта исказује се у пољу 1.1. обрасца ПОПДВ. Међутим, уколико је, после извршеног промета добара која су се налазила у поступку привременог царинског складиштења, спроведен поступак стављања тих добара у слободан промет, тј. извршен је увоз добара, постоји обавеза плаћања ПДВ-а на увоз добара, с тим што је орган надлежан за обрачун и наплату ПДВ-а при увозу добара царински орган који је спроводио царински поступак.

Стављање робе у слободан промет евидентира се у пољу 6.2.1. обрасца ПОПДВ. Напомињемо да се приликом стављања робе у слободан промет не врши умањење износа у пољу 8д.3 обрасца ПОПДВ, који је евидентиран у делу 6 обрасца ПОПДВ. С тим у вези, обвезник ПДВ-а има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за извршени промет добара, односно ПДВ плаћен при увозу добара одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова – да поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са прописима који су се примењивали у периоду у ком су добра набављена, односно документ о извршеном увозу добара у ком је исказан претходни порез, као и документ којим се потврђује да је ПДВ плаћен приликом увоза), као и да набављена добра користи, односно да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (опорезиви промет, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, као и промет који је извршен у иностранству, ако би обвезник ПДВ-а имао право на одбитак претходног пореза да је тај промет извршен у Републици Србији).

Регулатива и обрачун плата у јавном сектору почев од плате за јануар 2023. године

Увод

Плате запослених, изабраних и постављених лица код послодаваца у јавном сектору у 2023. години обрачунаваће се по истим методолошким принципима као и у 2022. години. Дакле, обрачун ће се обављати по истим прописима, са истим коефицијентима по радним местима и уз годишње повећање основица за обрачун. Наиме, као што смо и раније писали, новодонети прописи о радним односима и платама у јавном сектору (Закон о систему плата запослених у јавном сектору и Закон о запосленима у јавним службама) примењиваће се од 1. јануара 2025. године. Стога, у 2023. години наставља се примена досадашњих прописа који регулишу радне односе и обрачун плата код поменутих корисника.

У међувремену Министарство финансија активно ради на планирању и успостављању новог јединственог и свеобухватног информационог система који ће бити извор података за детаљне анализе финансијских и фискалних ефеката предстојеће реформе плата у јавном сектору. Имплементација Централног информационог система за обрачун плата у јавном сектору омогућиће обрачун плата кроз систем са аутоматским контролама уноса података, мултидимензионо извештавање свих релевантних органа о подацима везаним за трошкове плата запослених у реалном времену, прецизно планирање, управљање и контролу извршења буџета за плате запослених у јавном сектору, као и контролу трошкова запошљавања и организационих промена. Тај систем садржаће податке о платама и елементима плата преко 450.000 запослених у јавном сектору, обрачунске податке о њиховом присуству на раду и платама, као и велики број оперативних буџетских података Републике Србије.

Успостављање система јединственог обрачуна плата предуслов је за имплементацију реформског процеса и омогућиће да се у предстојећем периоду спроведе детаљнија процена фискалног утицаја укључивања свих запослених у јавном сектору у нови систем плата. С обзиром на то да је планирано да се потпуна имплементација система за обрачун

плата у јавном сектору спроведе до 2024. године, утврђено је одлагање ступања на снагу Закона о систему плата у јавном сектору и реформе плата до 2025. године – до постизања пуне функционалности Централног информационог система за обрачун плата, остављањем одговарајућег временског периода у ком ће на основу поуздане процене финансијских ефеката моћи да се оствари несметана комуникација о реформским активностима са свим деловима јавног сектора. Овај пројекат реализује се кроз четири фазе у којима ће корисници бити укључени у систем:

1. фаза: директни буџетски корисници, сектор правосуђа, сектор културе, сектор рада, запошљавања и социјалне политике – од II квартала 2021. до I квартала 2022. године;
2. фаза: сектор просвете (основне и средње школе и ученички домови) – од III квартала 2021. до III квартала 2022. године;
3. фаза: сектор здравства – планирано од II квартала 2022. до IV квартала 2022. године;
4. фаза: јединице локалне самоуправе са индиректним корисницима (предшколске установе, установе културе, установе социјалне заштите и др.) – планирано од I квартала 2023. до IV квартала 2023. године.

Дакле, време до 2025. године, до када је одложена нова регулатива радних односа и плата у јавном сектору, биће искоришћено за детаљну припрему и стварни старт наведених функција јавног сектора. У том смислу треба разумети и доношење **Уредбе о централизованом обрачуну примања запослених, изабраних и постављених лица код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање** („Сл. гласник РС” бр. 132/2021), којом се ближе уређују карактеристике и функционисање информационог система за централизовани обрачун примања која се исплаћују у јавном сектору. На тај начин држава ће по први пут тачно знати ко колико новца од њених службених и осталих буџетских корисника зарађује јер је у току израда електронског регистра запослених у јавном сектору. Тај информациони систем, назван „Искра”, већ

2) када се ради о обрачуну накнаде плате за годишњи одмор, одсуство на празник или плаћено одсуство по захтеву запосленог – поменута заштита није прописана, па установе морају да имају у виду обавезу да саме дофинансирају основицу на накнаду плате до минималне.

Пример: Запослени је у току фебруара имао 112 часова одсуства и 48 часова рада.

Пример обрачуна плате и накнаде плате за коришћење годишњег одмора у фебруару 2023. године:

Ред. бр.	Опис	Часови
1.	Могући фонд часова рада	160
2.	Часови проведени на раду	48
3.	Одсуство због годишњег одмора	112
ОБРАЧУН ПЛАТЕ		Износ
4.	Основна плата – нето	40.000,00
5.	Основна плата по радном часу (ред. бр. 4 / ред. бр. 1)	250,00
6.	Основна плата за време проведено на раду (ред. бр. 5 x ред. бр. 2)	12.000,00
7.	Увећање плате по основу „минулог рада“ (5% x ред. бр. 6)	600,00
8.	Укупна нето плата за време проведено на раду (ред. бр. 6 + ред. бр. 10)	12.600,00

Ред. бр.	Опис	Часови
ОБРАЧУН НАКНАДЕ ПЛАТЕ		Износ
9.	Просечна плата у претходних 12 месеци по часу	215,00
10.	Дофинансирана просечна нето плата у претходних 12 месеци по часу	230,00
11.	Накнада плате за одсуство (230,00 дин. x 112 ч.)	25.760,00
ПЛАТА И НАКНАДА ПЛАТЕ		Износ
12.	Укупно нето плата и накнада плате (ред. бр. 8 + ред. бр. 11)	38.360,00

У овом случају:

■ основна плата за часове на раду износи 12.000,00 динара, што је по часу рада (12.000,00 : 48) 250,00 динара, што је више од минималне сатнице за 2023. годину, која износи 230,00 динара;

■ накнада плате за часове одсуства износи 25.760,00 динара, што је по часу рада (25.760,00 : 112) 230,00 динара, што је једнако минималној сатници за 2023. годину, која износи 230,00 динара.

Да би се исправно обрачунала накнада плате на нивоу минималне плате из Закона о раду, на ред. бр. 10 претходне табеле приказана је дофинансирана основица од 230,00 динара нето, на основу које се обрачунава накнада плате која није нижа од тренутно важеће минималне.

ПС

Мр Жељко Албанезе

Обрачун и исплата јубиларних награда у привреди и јавном сектору у 2023. години

Јубиларне награде су специфична примања која запосленима исплаћују послодавци у привреди и јавном сектору поводом јубиларних година рада запослених или послодаваца. У привреди (производња, трговина, услуге) јубиларне награде исплаћују се у складу са општим актима послодаваца, а у јавном сектору у складу са посебним колективним уговорима и општим актима послодаваца, тако да је приступ исплатама наведених примања у 2023. години представљен у наставку.

1 Карактеристике исплате јубиларне награде у привреди

Закон о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005... и 113/2017 – даље: Закон) представља основни про-

пис који регулише радноправне односе у привреди. У члану 120. став 1. тачка 1) тог закона наведено је да послодавац може да исплати запосленом јубиларну награду у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду. Никакве друге појединости о исплати јубиларне награде у Закону нису дате, па су сви елементи поменуте исплате у искључивој надлежности аката послодаваца.

Из наведене одредбе Закона може да се закључи да послодавац нема обавезу да запосленима исплаћује јубиларне награде нити је Законом конкретније одређено шта се сматра јубиларном наградом и у којим се случајевима исплаћује. Очигледно да је послодавцима остављена могућност да право на јубиларну награ-

дужник пао у доцњу, јер се ради о доспелој обавези, од када тужилац има право на исплату законске затезне камате до коначне исплате, сходно чл. 200. Закона о облигационим односима (Пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1. 2012/18 од 27. 7. 2018).

3) Када је у питању остваривање права запосленог из радног односа која су везана за време проведено у радном односу (као што може да буде јубиларна награда), могу се узети у обзир године рада остварене у радном односу на територији бивше републике СФРЈ, које је запослени остварио до дана отцепљења те републике (Мишљење Министар-

ства рада, запошљавања и социјалне политике бр. 113-04-00024/2012/02 од 5. јула 2013).

4) Важно је подсетити на то да се, према одредби члана 123. Закона о раду, сва новчана потраживања из радног односа сматрају оброчним давањима и застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Уколико се јубиларна награда исплаћује у новцу, застарева у року од три године од дана настанка обавезе. Рок застарелости тече од дана када је запослени испунио услове за исплату јубиларне награде, утврђене општим актом или уговором о раду.

Мр Жељко Албанезе

Нови неопорезиви износи за одређена примања запослених и других лица – од 1. фебруара 2023. године

На основу члана 12а став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 138/2022 – даље: Закон о порезу) **Влада је објавила УСКЛАЂЕНЕ ДИНАРСКЕ НЕОПОРЕЗИВЕ ИЗНОСЕ ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ГРАЂАНА** из члана 9. став 1. т. 9), 12), 13), 29), 30) и 31), члана 18. став 1. т. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а), члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу са годишњим индексом потрошачких цена у 2023. години.

Такође, на основу члана 65а став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 138/2022 – даље: Закон о доприносима) **Влада је објавила УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОС из члана 13. став 3. Закона о доприносима** са годишњим индексом потрошачких цена у 2023. години.

Усклађени износи наведених примања обја-

вљени су у „Службеном гласнику РС” бр. 6/2023, а примењују се од 1. фебруара 2023. године.

У наставку ће бити представљена наведена примања и њихови нови неопорезовани износи, уз напомену да је годишња стопа раста потрошачких цена у 2022. години износила **15,1%** (децембар 2022/децембар 2021 – „Сл. гласник РС” бр. 2/2023), као и да су за тај проценат повећани износи претходно важећих пореских ослобођења.

1 Изузимање из дохотка за опорезивање према члану 9. Закона о порезу

Чланом 9. Закона о порезу предвиђен је већи број примања на која се не плаћа порез на доходак грађана. Нови неопорезиви износи за следећа примања из датог члана Закона о порезу износе:

Чл. 9.	Врста исплате	Неопорезовано од 1. фебруара 2023.	Неопорезовано до 31. јануара 2023.
т. 9)	Помоћ у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог	до 87.799	до 76.281
т. 12)	Стипендије и кредити ученика и студената – у месечном износу	до 38.458	до 33.413
т. 13)	Накнада за исхрану – хранарине коју спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт – у месечном износу	до 12.544	до 10.898

1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;

2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Укупан износ који може да буде предмет ослобођења по наведеним основама збирно **не може да буде већи од 7.529 динара месечно** од 1. фебруара 2023. године.

4 Остала изузимања из дохотка за опорезивање

1. Према члану 83. Закона о порезу обвезник пореза на добитке од игара на срећу је физичко лице које оствари добитак од игара које се сматрају играма на срећу у смислу закона којим се уређују игре на срећу. Опорезиви приход за добитке од игара на срећу представља сваки појединачни добитак од игара на срећу, осим оних који су ослобођени овим законом. Према ставу 4. тачка 1) наведеног члана порез на добитке од игара на срећу не плаћа се – **од 1. фебруара 2023. године – на појединачно остварен добитак до износа од 128.198 динара.**

2. Према члану 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца, **не опорезују се до износа од 16.666 динара годишње**, остварена од једног исплатиоца – од 1. фебруара 2023. године.

Сва наведена нова пореска изузимања примењују се од 1. фебруара 2023. године, без обзира на период на који се односе исплате на које се та изузимања примењују.

5 Динарски усклађени износи месечних зарада за 2023. годину за новонастањена лица

Влада је објавила динарске износе месечних зарада из члана 15в ст. 5. и 6. Закона о порезу на доходак грађана за 2023. годину („Сл. гласник РС” бр.

144/2022), који се односе на зараде новонастањених лица. Ти износи годишње се усклађују са стопом раста потрошачких цена. Наиме, према члану 15в став 1. Закона о порезу, основицу пореза на зараде за новонастањеног обвезника запосленог код квалификованог послодавца чини основица из члана 15а став 2. тог закона, умањена за 70%. Према члану 15. став 2. Закона о порезу основицу пореза на зараде чини зарада умањена за износ од 21.712 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом (износ 21.712 важи од 1. 1. 2023. до 31. 12. 2023. године). Према томе, пореско умањење на зараду новонастањеног запосленог у 2023. години остварује се тако што се основица пореза (зарада умањена за 21.712 динара) додатно умањује за 70%.

При томе, Закон о порезу у члану 15в ст. 5. и 6. поставља и додатне услове који треба да буду испуњени да би поменуто пореско умањење могло да се користи, и то на следећи начин:

1) сматра се да су услови у погледу радног места и посебног стручног образовања новонастањеног обвезника испуњени уколико је месечна зарада коју остварује новонастањени обвезник – и то онај који у периоду од двадесет четири месеца који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем није претежно боравио на територији Републике – **већа од 300.216 динара** (усклађен износ за 2023. годину – примена од 1. јануара 2023. године);

2) сматра се да су услови у погледу радног места и посебног стручног образовања новонастањеног обвезника испуњени уколико је месечна зарада коју остварује новонастањени обвезник – и то онај који у моменту закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем има мање од четрдесет година живота, а у периоду од дванаест месеци који претходи закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем претежно је боравио ван територије Републике ради даљег школовања, односно стручног усавршавања – **већа од 200.144 динара** (усклађен износ за 2023. годину – примена од 1. јануара 2023. године).

Детаљна појашњења примене поменуте пореске олакшице могу се пронаћи у чланку под називом „Олакшице за новонастањене обвезнике, новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност и правно лице које на територији Републике Србије обавља истраживање и развој у 2023. години”, који је објављен у броју 1/2023, на стр. 241.

Измене и допуне подзаконских аката за примену Закона о буџетском систему са краја децембра 2022. године

Увод

Подзаконски акти који су објављени у „Службеним гласницима РС” у бројевима 143/2022 и 144/2022 крајем децембра 2022. године на основу одредби Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/2009... и 138/2022) јесу:

1. Правилник о Списку корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 143/2022), који је ступио на снагу 1. 1. 2023. године,
2. Правилник о изменама и допунама Правилника о Плану подрачуна консолидованог рачуна трезора („Сл. гласник РС” бр. 143/2022), који је ступио на снагу 6. 1. 2023. године,
3. Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Сл. гласник РС” бр. 144/2022), који је ступио на снагу 1. 1. 2023. године,
4. Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС” бр. 144/2022), који је ступио на снагу 31. 12. 2022. године, и
5. Уредба о примени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор („Сл. гласник РС” бр. 144/2022), која је ступила на снагу 7. 1. 2023. године.

Наведени подзаконски акти донети су у првом реду због примене одредби Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 138/2022, са применом од 1. 1. 2023. године. Поред тога, финансијско извештавање корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем засниваће се почев од 1. 1. 2024. године на примени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор, што ће током 2023. године представљати повод за додатну едукацију рачуновођа запослених у јавном сектору.

1 Правилник о Списку корисника јавних средстава

Министар финансија је, у складу са својим овлашћењима, а сходно члану 8. ст. 1. Закона о буџетском систему, донео Правилник о Списку корисника јавних средстава (даље: Правилник).

Чланом 1. Правилника утврђен је **Списак корисника јавних средстава**, у оквиру ког су посебно евидентирани:

- директни и индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти,
- корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање,
- јавне агенције, организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или су контролисане од стране државе,
- други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора на основу података Агенције за привредне регистре, односно одговарајућег регистра, и
- корисници јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, а припадају јавном сектору.

Списак корисника јавних средстава одштампан је уз Правилник и чини његов саставни део.

Сходно **члану 2.** Правилника престао је да важи Правилник о Списку корисника јавних средстава који је важио за буџетску 2022. годину („Сл. гласник РС” бр. 130/2021).

Напомена: За сваку буџетску односно пословну годину министар финансија у обавези је да донесе нови правилник о списку корисника јавних средстава. То је потребно у првом реду због тога што број корисника јавних средстава није исти зависно од тога колико је у току посматране године било нових субјеката корисника јавних средстава који су евидентирани као нови корисници јавних средстава или колики је број оних који више нису кори-

Може се констатовати да је нова уредба много конкретнија од претходно важеће јер је заузет став да се приликом вођења пословних књига за јавни сектор примењују Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор на **готовинској основи**. Наиме, претходна уредба била је непрецизна јер је њеним чланом 1. било прописано да ће се Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор примењивати на вођење пословних књига и састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја директних и индиректних корисника буџетских средстава, корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања, буџетских фондова Републике Србије и буџетских фондова аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе. Сматрамо да се још тада, када је донета стара уредба (први пут у току 2010. године), требало одредити да ли ће се примењивати Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор на поменуте ентитете на **обрачунској**

или готовинској основи. Да је то тада учињено, мање би се изгубило времена за одређење које стандарде треба применити. Приметно је и да досадашња уредба није ни била примењена у пракси и ако је било прописано да се примењује почев од 1. јануара 2011. године.

Као што је раније поменуто, у трећем ставу члана 1. нове уредбе преводе МРС за јавни сектор решењем утврђује министар финансија. Није познато да је министар финансија донео такво решење.

С обзиром на то да је 2023. година припремна како би се што спремније дочекала примена Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор на готовинској основи, која почиње од 1. јануара 2024. године, очекује се да ће министар финансија до краја првог квартала ове године донети решење о преводу МРС за јавни сектор на готовинској основи. То је предуслов да се рачуновође које воде буџетско рачуноводство едукују током 2023. године и припреме за примену Уредбе од 2024. године.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За више информација и помоћ пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за фебруар 2023. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 1 – 31. 1. 2023. 1. 2 – 15. 2. 2023.	15. 2. 2023. 28. 2. 2023.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 1 – 31. 1. 2023.	Најраније 20. 2. 2023.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 1 – 31. 1. 2023.	Најраније 20. 2. 2023.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 1 – 31. 1. 2023.	Најраније 20. 2. 2023.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 1 – 31. 1. 2023.	Пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезима на имовину			
Опис	Период	Рок	Основ
Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе	јануар–март 2023.	14. 2. 2023.	Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари, право закупа, односно коришћења стана или куће за становање, конституисано у корист физичког лица, право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта, право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина, државину непокретности на којој имаоца права својине није познат или није одређен, државину непокретности у јавној својини без правног основа, државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 1 – 31. 1. 2023.	28. 2. 2023.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Достављање података о измењеној основици доприноса за свештенике и верске службенике за 2023. годину	2023. година	15. 2. 2023.	Основица доприноса опредељена за свештенике и верске службенике не може да се мења у току текуће године, а може да се измени за наредну годину, под условом да подаци о измењеној основици доприноса буду достављени Пореској управи до 15. фебруара године за коју се утврђује обавеза
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
Подношење пријаве за утврђивање доприноса за обавезно социјално осигурање и месечне аконтације за 2023. годину за самосталне уметнике, која се подноси на обрасцу ППД-СУ – Пријава за утврђивање обавеза доприноса за самосталне уметнике	1. 1 – 31. 12. 2022.	15. 2. 2023.	Члан 3. Правилника о обрасцу пријаве за утврђивање обавезе доприноса за обавезно социјално осигурање за самосталне уметнике

Закон о порезу на доходак грађана			
Опис	Период	Рок	Основ
Обавештење о закљученим уговорима о извођењу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма на обрасцу ОЗУ	1. 1 – 31. 1. 2023.	5. 2. 2023.	Исплатиоци прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма
Порез на паушални приход од самосталне делатности, као и порез на приход од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	На основу решења Пореске управе, односно на основу пореске пријаве за месечну аконтацију пореза
Плаћање аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	Члан 111. Закона
Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец	1. 1 – 31. 1. 2023.	15. 2. 2023.	По решењу Пореске управе

Чланом 80. став 5. Закона о ошћем управном послоују („Сл. гласник РС“ бр. 18/2016; аућенћично шумачење – 95/2018) иројисано је да, ако иоследњи дан рока иада на дан када оріан не ради, рок ишћиче када ироћекне ирви наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 1. 2023. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2022. године	25. 3. 2022.	97.877,00	70.920,00
Фебруар 2022. године	26. 4. 2022.	97.392,00	70.605,00
Март 2022. године	25. 5. 2022.	102.781,00	74.664,00
Април 2022. године	24. 6. 2022.	100.727,00	73.012,00
Мај 2022. године	25. 7. 2022.	102.432,00	74.168,00
Јун 2022. године	25. 8. 2022.	102.523,00	74.302,00
Јул 2022. године	26. 9. 2022.	100.937,00	73.114,00
Август 2022. године	25. 10. 2022.	103.963,00	75.282,00
Септембар 2022. године	25. 11. 2022.	103.476,00	74.981,00
Октобар 2022. године	26. 12. 2022.	104.039,00	75.353,00
Новембар 2022. године	25. 1. 2023.	108.001,00	78.326,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2023. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **35.025 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2023. године, а важиће до 31. децембра 2023. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **500.360 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2023. године, а важиће до 31. децембра 2023. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2023. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Јануар	176	230	40.480,00	54.648,79
Фебруар	160	230	36.800,00	49.399,14
Март	184	230	42.320,00	57.273,61
Април	160	230	36.800,00	49.399,14
Мај	184	230	42.320,00	57.273,61
Јун	176	230	40.480,00	54.648,79
Јул	168	230	38.640,00	52.023,97
Август	184	230	42.320,00	57.273,61
Септембар	168	230	38.640,00	52.023,97
Октобар	176	230	40.480,00	54.648,79
Новембар	176	230	40.480,00	54.648,79
Децембар	168	230	38.640,00	52.023,97

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за преко-времени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а **најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец у 2022. години	Износ учешћа
Јануар 2023. године	54.000,50

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2023. године до 31. јануара 2024. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
ОТПРЕМНИНА при отказу уговора о раду вишку запослених због технолошких, економских или организационих промена (по чл. 158. и 159. Закона о раду)	Исплаћује се у висини утврђеној општим актом, а не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину. Зарадом се сматра просечна месечна зарада запосленог исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина	Неопорезиво до најнижих износа исплате по годинама рада из претходне колоне. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 19)
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 12.544 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 16.666 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец новембар 2022. године објављена је 25. 1. 2023. и износи 108.001 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ – хранарине спортистима аматерима	Спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт	Неопорезиво до 12.544 динара месечно. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 13)
НОВЧАНА ПОМОЋ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА која нису запослена код даваоца, која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца		Неопорезиво до 16.666 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 30)
НАКНАДА ТРОШКОВА БОРАВКА физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација	Исплаћене у складу са наведеним програмима	Неопорезиво до 128.198 динара на месечном нивоу. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 31)
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 7.529 динара нето. На износ до 7.529 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

ИНГ-ПРО

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА